

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: О. Пестрецова, Н. Тарасенко, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 16
(28 лютого 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	25
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	30
ПОЛІТИКА	43
ЕКОНОМІКА.....	48

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Віктор Янукович привітав Бориса Патона з 50-річчям перебування на посаді президента Національної академії наук України

Президент України В. Янукович привітав Б. Патона з 50-річчям перебування на посаді президента Національної академії наук України та вручив йому орден Свободи.

Під час зустрічі з бюро президії Національної академії наук України В. Янукович подякував Б. Патону за його піввікову плідну роботу на посаді керівника Національної академії наук.

Глава держави вручив видатному вченому орден Свободи. «Нам зараз треба подивитись, як ми будуватимемо сучасну модель науки, поєднану з освітою, виробництвом та економікою. Я розраховую на те, що ця робота буде вестися разом із Вами», – сказав В. Янукович, звертаючись до Б. Патона.

Президент НАНУ у свою чергу подякував главі держави за увагу до питань розвитку науки та освіти в Україні. «Ми в Національній академії наук будемо намагатися й надалі будувати свою роботу так, щоб розвивати усі галузі науки: природничі, гуманітарні й технічні», – сказав Б. Патон.

Члени президії НАНУ подарували В. Януковичу книгу спогадів сучасників про Б. Патона, видану до 50-річчя його перебування на посаді президента Національної академії наук України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 27.02.*).

Віктор Янукович наголошує на необхідності модернізації української науки

Президент України В. Янукович переконаний, що однією з важливих складових інноваційного розвитку нашої держави повинна стати модернізація науки. Про це він заявив під час зустрічі з бюро президії Національної академії наук України. «Наша мета – разом із Національною академією наук розглянути питання модернізації науки, об'єднавши нашу науку, освіту та реальний сектор економіки», – сказав глава держави. За його словами, сьогодні, на жаль, наука, як й інші сфери розвитку країни, переживає непрості часи. Президент водночас наголосив, що ідея інноваційного розвитку України була, є і залишається актуальною. Глава держави висловив переконання, що без технологічного оновлення виробництва та промисловості неможливий якісний рух уперед, випуск конкурентоспроможної продукції тощо.

«Потрібний технологічний ривок, який би створив умови для підняття рівня конкурентоспроможності нашої промисловості», – зазначив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 27.02.*).

Конференція «Україна – ЄС: шлях уперед»

У понеділок, 27 лютого, у Брюсселі відбулася конференція «Україна – ЄС: шлях уперед», організована Європейським політичним центром. Ця конференція стала першим представницьким заходом, присвяченим відносинам Києва та Брюсселя, у цьому році.

Українські урядовці на зустрічі підтвердили намір України рухатися до ЄС, а в Євросоюзі нагадали про давні невирішені проблеми: брак демократичного поступу, реформування законодавства. Утім, за словами єврокомісара Ш. Фюле, парафування угоди про асоціацію з ЄС, відкладене торік, може статися вже навесні, а підписання – восени.

Україну на форумі представили секретар Ради національної безпеки та оборони А. Ключев, його наступник в уряді, перший віце-прем'єр-міністр В. Хорошковський, голова ради Національного банку П. Порошенко та голова Комітету з питань закордонних справ парламенту Б. Тарасюк (*Корреспондент.net* (<http://ua.korrespondent.net>). – 2012. – 27.02).

Суд у справі Ю. Луценка виніс рішення

Екс-міністра внутрішніх справ Ю. Луценка засуджено до чотирьох років позбавлення волі. Відповідне рішення оголосив суддя Печерського райсуду Києва С. Вовк.

За його словами, суд враховує той термін, за яким Ю. Луценко нині відбуває покарання. Тобто покарання відраховується, починаючи з 27 грудня 2010 р. Також суд вирішив конфіскувати все особисте майно Ю. Луценка та позбавити його права обіймати державні посади протягом трьох років.

Разом з тим водій Ю. Луценка Л. Приступлюк засуджений до трьох років умовно, і відтепер він має перебувати на підписці про невиїзд.

Позови проти Л. Приступлюка і Ю. Луценка на користь Пенсійного фонду задоволені повністю, а на користь МВС – частково (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 27.02).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Кадрові перестановки у виконавчій владі очима експертів

Серія кадрових перестановок у виконавчій владі, ключові з яких відбулися за останні два тижні, набула значного резонансу серед українських політиків та експертів. Першим і досить несподіваним став Указ Президент України В. Януковича про звільнення з посади першого віце-прем'єр-міністра,

міністра економіки і торгівлі А. Ключова й призначення його секретарем Ради нацбезпеки та оборони. Водночас Р. Богатирьова, яка донедавна керувала РНБО, стала віце-прем'єром з питань гуманітарної політики та міністром охорони здоров'я.

Якщо «переміщення» Р. Богатирьової було давно очікуваним, а її нова посада, на думку експертів, є цілком логічною, то нове призначення А. Ключова створило інтригу. У політичних та експертних колах думки щодо можливих причин та наслідків «переміщення» А. Ключова розділилися.

Більшість експертів зійшлися на думці, що відставка А. Ключова з посади першого віце-прем'єра не була викликана недоліками в його поточній роботі. На посаді першого віце-прем'єр-міністра А. Ключов, займаючись підготовкою угоди про зону вільної торгівлі з ЄС, просунувся набагато далі, ніж його колеги по політичному блоку. «Курируючи взаємини з ЄС, Ключов підтримував тісний контакт з Єврокомісією, намагався формувати позитивний імідж України. Так, підписання договору про асоціацію зірвалося, але звинувачувати в цьому саме Ключова було б несправедливо», – вважає голова ради Лабораторії законодавчих ініціатив І. Когут.

Очолюване А. Ключовим Міністерство економічного розвитку і торгівлі істотно розширило повноваження, домоглося успіху в питанні імпортозаміщення тощо. «Його переведення на нову роботу точно не варто пояснювати недоліками роботи в уряді», – заявив народний депутат, заступник голови фракції ПР А. Кінах.

За даними ЗМІ, рішення В. Януковича про відставку А. Ключова з посади першого віце-прем'єра не було заплановано заздалегідь. Як підтверджують джерела в АП та уряді, Кабінет Міністрів не був підготовлений до відставки першого віце-прем'єра. Голова Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко зазначає, що А. Ключов керував низкою секторальних напрямів роботи уряду, очолюючи численні робочі групи і координаційні центри, а перед переведенням не поклав виконання цих обов'язків на інших чиновників. Зокрема, залишився без куратора стратегічний для української влади напрям європейської інтеграції.

В. Фесенко припускає, що приводом для звільнення А. Ключова міг стати конфлікт між впливовими фігурами в уряді, оскільки, за його інформацією, було певне напруження між А. Ключовим і М. Азаровим, можливо було протистояння з Б. Колесніковим. Крім того, останнім часом експерти протиставляли дві ключові фігури в українському уряді – першого віце-прем'єра А. Ключова і нещодавно призначеного міністром фінансів В. Хорошковського. Стосовно обох з них у ЗМІ висловлювались припущення щодо можливості в перспективі посісти прем'єрське крісло.

В. Фесенко також не виключав конфлікту між Адміністрацією Президента і А. Ключовим з питань економічної політики. Ще одна версія: Президенту могли покласти на стіл інформацію, яка дискредитує А. Ключова.

За деякими версіями, А. Ключову було поставлено в провину останні події в парламенті, а саме: неспроможність координатора парламентської більшості запобігти спробам нардепів опозиційних фракцій зірвати запланований

виступ Президента в день відкриття чергової сесії Верховної Ради. Крім того, ЗМІ стверджують, що А. Ключев без погодження з Банковою намагався протягнути через ВР законопроект про реформування газотранспортної системи та «Нафтогазу», який фактично робив українську ГТС залежною від Росії.

Зіграти роль у «переміщенні» А. Ключева в РНБО могла інформація про призупинення Єврокомісією надання допомоги Україні, яке сталося у зв'язку з нецільовим використанням грошей і посиленням у цьому контексті на компанію А. Ключева. Скандал розгорівся після публікації інтерв'ю посла Євросоюзу в Україні Ж. М. Пінту Тейшейри, який розповів про можливість заморожування безкоштовної допомоги Європи.

«У вересні (2011 р.) ми перевели 31 млн євро, які повинні були піти на програми енергозбереження. Однак ці кошти були витрачені не на заощадження, а на лінії електропередач, які пов'язали сонячні електростанції (СЕС) в Криму та Одеській області із загальною енергетичною мережею країни. Вам повинно бути ясно, про які СЕС ідеться, адже в Україні не так багато станцій, що мають відношення до А. Ключева», – розповів Ж. Тейшейра.

Одна з причин, яка могла спровокувати невдоволення А. Ключевим і усунення його з уряду, – це його надто тісні контакти з опозицією, зокрема з блоком Ю. Тимошенко, пише «Українська правда». Видання звертає увагу на той факт, що в скандалі із перекупуванням депутатів, організованому «групою Кожем'якіна», поряд з прізвищами В. Рибаківа і С. Львовичкіна жодного разу не пролунав А. Ключев, хоча саме він уже багато років відповідальний за «тушок».

Це, припускає видання, наслідок особливих стосунків, які склалися між А. Ключевим та А. Кожем'якіним, а ще раніше – між А. Ключевим і Ю. Тимошенко. Зокрема, саме за прем'єрства Ю. Тимошенко законодавчо було встановлено найвищий в Європі «зелений тариф» для сонячної енергетики, що в майбутньому стала бізнес-жилою А. Ключева.

Домінуючою в експертних колах стала версія про те, що переведення А. Ключева в РНБО – це пониження останнього в статусі та послаблення його позицій. Прихильники цієї версії виходять зі ступеня впливовості РНБО в загальному балансі влади, який за всю історію існування цього інституту в Україні істотно відрізнявся і залежав виключно від потенціалу людини, що обіймала посаду її секретаря. Зокрема, серйозний впливав на процеси, що відбувалися в країні за президентства Л. Кучми, мав секретар РНБОУ В. Горбулін, при В. Ющенку зробити РНБО альтернативним Кабінетом Міністрів намагався П. Порошенко.

Після перемоги на президентських виборах В. Януковича Адміністрацією Президента була проведена реформа РНБО, у результаті якої штат відомства було скорочено з 230 осіб до 90. Були ліквідовані Національний інститут проблем міжнародної безпеки та Інститут проблем національної безпеки, що діяли при РНБО. За словами колишнього першого заступника секретаря РНБО С. Гавриша, «в інститутах працювали особливі люди, які були

компетентні в досить широкому спектрі національної безпеки». Відновити кадровий склад настільки, щоб забезпечити серйозну аналітику, буде неймовірно складно, вважає він.

С. Гавриш прогнозує, що А. Ключеву навряд чи вдасться відновити роботу РНБО. «Це було екстремальне рішення, яке може мати різні наслідки, крім одного. Не впевнений, що можна вести дискусію про відновлення Андрієм Петровичем РНБО. Знаєте, машина розібрана і в неї вкрали двигун з колесами», – зазначив колишній чиновник.

«Йому, як мінімум, потрібен буде рік, певні ресурси, залучення особливо специфічних інтелектуалів, фахівців у сфері національної безпеки, йому потрібно буде створити систему, яка при руйнуванні не залишила після себе можливості відновитися», – додав С. Гавриш.

Переведення А. Ключова в РНБО означає реальне зменшення його впливу, констатував В. Фесенко. За ієрархією ця посада четверта, але після В. Горбуліна і П. Порошенка в Україні не було секретарів РНБО, які б серйозно впливали на державну політику. За словами В. Фесенка, значення посади секретаря Радбезу під час головування Р. Богатирьової, дуже сильно «впало». Тому, переконаний експерт, «поки що це все виглядає як почесне заслання Ключова». РНБО, хоча й впливає на зовнішню політику і силові структури, однак у контактах з керівниками силових структур Президент не потребує посередників, ці люди мають прямий контакт з Президентом. Експерт вважає, що А. Ключев може спробувати посилити РНБО і підняти свій статус на цій посаді, але за умови надання йому відповідних умов для цього.

Голова правління Центру соціологічних та політологічних досліджень «Соціовимір», директор Міжнародного інституту демократій С. Таран погодився з тим, що будь-які призначення в РНБО завжди сприймалися як почесна відставка, оскільки орган має лише представницькі функції і фактично не визначає якогось реального центру впливу. Тому можна сприймати це призначення як спосіб завершити кадрову революцію, зокрема її нову хвилю. Якщо перша кадрова революція торкалась «вчищення» представників колишньої влади, то друга – це «вчищення» з влади представників Партії регіонів і делегування на них людей, які наближені особисто до Президента.

Це призначення можна не сприймати як почесну відставку лише в тому випадку, якщо на РНБО будуть покладатися обов'язки контролювати виборчу кампанію, уточнює С. Таран. Однак у цьому разі партія влади має визнати, що вона використовуватиме РНБО як адміністративний ресурс під час виборчої кампанії аж до тих силових механізмів, які закладені в можливостях діяльності цього органу. Показовою в цьому контексті виглядає заява Президента В. Януковича стосовно того, що А. Ключев не керуватиме виборчою кампанією «регіоналів». «Можу однозначно сказати, що Андрій Петрович (Ключев. – Ред.) керувати виборчим штабом не буде», – сказав Президент. За словами В. Януковича, рішення щодо керівника виборчого штабу Партії регіонів прийматиметься на рівні Політради партії.

Радник Президента України Д. Видрін пояснив кадрові перестановки у

вищих ешелонах влади пошуком оптимального складу команди. «А. Ключев – сильний кризовий менеджер, він дуже енергійна людина», – говорить Д. Видрін. На його думку, «А. Ключев захоче оновити склад РНБО, створити нову діючу команду, бо останні місяці апарат РНБО фактично не працював. Тому певні рухи у напрямі посилення установи ми побачимо. Адже якщо сильна людина призначається навіть на маленьку посаду, вона може зробити цю посаду ключовою, переконаний експерт. Коли РНБО свого часу керував Горбулін, Рада нацбезпеки була впливовішою ніж уряд».

Директор Київського інституту конфліктології й політичних досліджень М. Погребинський у свою чергу вважає, що позиція секретаря РНБО дає змогу контролювати силові структури від імені Президента, тому можливості політичного та адміністративного впливу у А. Ключева сьогодні більші, ніж на посаді першого віце-прем'єра. На думку М. Погребинського, А. Ключев став правою рукою Президента з певного кола питань. Разом з тим таке «переміщення» А. Ключева виводить його з-під відповідальності за непопулярні кроки та промахи владної команди.

Президент замикає на собі коло силовиків, вважає експерт корпорації стратегічного консалтингу «Гардаріка» К. Матвієнко. «Ми бачили останні призначення голів СБУ, Міноборони, ще раніше призначили нового керівника МВС. Логічно, що в період соціально-економічного напруження РНБО мало б бути з'єднувальною точкою пошуку можливих виходів із ситуації. РНБО займалася б виробленням соціально-економічної політики, яка б унеможливила соціальні заворушення. Не забувайте, що наближаються вибори, на яких також можуть бути сюрпризи. Отже, РНБО має стати центром, який би розробляв екстрену політику в умовах швидкої зміни соціально-економічної та соціально-політичної ситуації», – вважає експерт.

Отже, імовірно, що нове призначення А. Ключева є закономірною ланкою перестановок у силових структурах, покликаних підготувати їх до ефективного виконання поставлених Президентом завдань під час передвиборної кампанії та самих парламентських перегонів у жовтні, які можуть виявитися дуже напруженими. Адже мотивацією для «переміщення» А. Ключева з уряду в РНБО для Президента України стала «розбудова безпекового сектору в нових умовах, відповідаючи на ті виклики часу, які стоять перед нашою країною». На цьому наголосив В. Янукович, знайомлячи апарат та членів РНБО із новим керівником. В. Янукович також висловив сподівання, що А. Ключев відповідно до поставлених завдань скоординує роботу правоохоронних органів та спецслужб.

У плані здійснення цілісної політики з реформування та зміни умов забезпечення силового блоку для А. Ключева, на думку експертів, існує вільна ніша, адже з моменту приходу діючого Президента на Банкову цим питанням комплексно взагалі ніхто не займався.

Крім того, на новій посаді секретар РНБО А. Ключев продовжить займатися питаннями співпраці України з Європейським Союзом, повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров, додавши, що новий перший віце-прем'єр, коли він буде призначений, також буде займатися питаннями

євроінтеграції України. Не виключено, що ця заява М. Азарова стала відповіддю на неоднозначну реакцію Євросоюзу на звільнення А. Ключова з посади першого віце-прем'єра, міністра економічного розвитку і торгівлі, яке стало сюрпризом для Брюсселя, і розцінюється в експертних колах як втрата для відносин Україна – ЄС. Це впливає з коментарів європейських експертів, що «спеціалізуються по Україні». Вони дали дуже високу оцінку діяльності колишнього першого віце-прем'єра, який відповідав як за сферу відносин Україна – ЄС та переговори щодо угоди про асоціацію.

Політолог М. Погребинський у зв'язку з цим висловив думку, що було б природно залишити за А. Ключовим повноваження щодо проведення переговорів з питань євроінтеграції та поставити процес під контроль В. Януковича. Тоді це виглядало б так: людина Президента продовжує свою діяльність стосовно євроінтеграції. Інша річ, що це питання, схоже, зайшло у глухий кут і далі може приносити особисто А. Ключову більше мінусів, ніж плюсів.

Після ротації, проведеної Президентом, в уряді залишилися вакантні посади першого віце-прем'єра, глави Міністерства економічного розвитку і торгівлі та міністра фінансів. Щодо кандидатури першого віце-прем'єра в експертних колах лунали різні прогнози. Зокрема, називали імена І. Акімової, С. Арбузова, В. Хорошковського, С. Тігіпка і навіть нинішнього керівника Дніпропетровської області О. Вілкула. Прогнозувалося, що невизначеність із першим віце-прем'єром протриває ще деякий час. Однак уже 22 лютого Президент призначив на цю посаду В. Хорошковського, звільнивши його від обов'язків міністра фінансів.

Призначення В. Хорошковського на посаду першого віце-прем'єр-міністра було вмотивоване його досвідом роботи на попередніх посадах, заявив В. Янукович на прес-конференції у Дніпропетровську. «В. Хорошковський пройшов дуже серйозну школу, набув свого досвіду. Він працював міністром економіки, керівником митниці, потім першим заступником і головою СБУ, деякий час він пропрацював міністром фінансів. Тому кандидатура В. Хорошковського – це поєднання досвіду, це вже нове покоління, яке йде на такий рівень влади», – зазначив Президент. «З членів уряду В. Хорошковський найкраще за всіх підходить для виконання завдань, поставлених Президентом на останньому засіданні Ради регіонів, – курувати хід реформ, відповідати за економічний блок і розвивати співпрацю з європейськими структурами», – прокоментували зміни в Адміністрації Президента.

В експертному середовищі призначення В. Хорошковського на посаду першого віце-прем'єр-міністра України сприйняли як очікуване і прогнозоване. «Це найбільш очікувана фігура, яка розглядалася в тому числі політиками... Це призначення, як мені видається, оптимальне з того складу, який зараз є», – відзначив директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала.

За словами керівника Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенка, призначення В. Хорошковського пов'язане з вибором відповідальної особи для вирішення надзавдань держави. Вони полягають у

тому, що Україні необхідно розрахуватися із зовнішніми боргами, але при цьому зняти соціальне напруження перед виборами. Причому, як підкреслив політолог, на перший план висувуються прийдешні парламентські вибори, які обмежують дії влади.

«Президент, як мені здається, незадовго до виборів і враховуючи економічні проблеми в країні, хоче знайти нову комбінацію своєї економічної команди. Він тасує кадрову колоду, але нових гравців практично немає, і він боїться вибрати “неперевірену карту”. Він шукав джокера, гравця, який зміг би вирішити надзавдання, що стоять перед владою. Схоже, на роль такого джокера він обрав В. Хорошковського», – вважає В. Фесенко.

«Зняття соціального напруження і забезпечення стабільності перед виборами – це те, що зараз найбільше хвилює Президента і більшу частину його команди. І з наближенням до виборів це буде головним пріоритетом», – каже політолог. Тому, вважає він, втілення реформ, швидше за все, буде перенесене на поствиборний період, а найближчі вісім місяців економічний блок Кабінету Міністрів діятиме відповідно до політичної логіки й доцільності.

У зв'язку з цим «головні завдання В. Хорошковського на цій посаді – це, по-перше, забезпечення безпроблемних виплат із зовнішньої заборгованості (цьогоріч треба виплатити понад 10 млрд дол. боргів). По-друге, забезпечення пошуку фінансових резервів для реалізації соціальних програм, це пов'язано і з виборами, і з необхідністю соціальної стабілізації, зняття соціального напруження, яке виникло минулого року». По-третє, вважає експерт, ідеться про надання нового імпульсу та ефективності в реалізації курсу реформ.

Зі слів В. Фесенка, А. Ключев на посаді першого віце-прем'єра був «робочою конячкою і тягнув на собі поточну роботу Кабміну», а завдання В. Хорошковського «принципово інше». Він – ефективний кризовий менеджер і неодноразово це доводив, тож, за словами В. Фесенка, В. Хорошковський на новій посаді «повинен стати економічним чудотворцем», оскільки поставлені перед ним завдання вимагають саме якостей «чудотворця».

Зважаючи на заяви міжнародних аналітиків, зокрема на опубліковане повідомлення Bloomberg, що Україна сьогодні на порозі дефолту і справи настільки погані, що гірше – тільки в Греції, варіант економічного дива «по-українськи», який чекають від В. Хорошковського, – уникнути краху. Якщо це йому вдасться зробити без втрати довіри електорату – це справді буде «диво».

«Зараз для Президента важлива комбінації досвіду, надійності в особі М. Азарова та енергії, нових поглядів, підходів, з якими асоціюється В. Хорошковський», – підсумував В. Фесенко.

У здатності В. Хорошковського створити «економічне диво» не сумнівається директор економічних програм Центру політичних та економічних досліджень ім. Разумкова В. Юрчишин. Він наголошує, що В. Хорошковський у попередні роки демонстрував риси, які свідчать про здатність до рішучих дій. «Хочу нагадати, що його перебування на посаді міністра економіки та євроінтеграції в уряді В. Януковича у 2002–2004 рр.

означилося деякими позитивними тенденціями», – каже експерт.

«Саме тоді була активізована робота зі вступу України до Світової організації торгівлі. Саме тоді міністр виступав проти ідеї приєднання України до єдиного економічного простору.

Також нагадаю, що “Команда озимого покоління” – виборчий проект, який очолював В. Хорошковський, проголошувала зниження податків і послаблення тиску на малий і середній бізнес, що викликало невдоволення у деяких політичних діячів того періоду», – нагадує В. Юрчишин.

Позитивні очікування від призначення В. Хорошковського першим віцепрем'єром висловлює голова правління Інституту української політики, історик та політолог К. Бондаренко. Він упевнений, що В. Хорошковський має що представити на суд громадськості та історії: «Велика кількість успішних проектів, менеджерські якості, високі посади, впливовість. В. Хорошковський – цілісний політик зі стратегічним баченням та європейською орієнтацією. Прихильник ліберальної економіки та безкомпромісних кроків для реформування будь-яких сфер. Він не звертає увагу на нападки опонентів, проте прислухається до конструктивної критики», – зауважив К. Бондаренко.

Можна прогнозувати, що уряд тепер працюватиме за тією програмою, яку задаватиме В. Хорошковський, вважає експерт, – навіть якщо Прем'єр ом безмежно довго залишатиметься М. Азаров. Зрештою, відзначає К. Бондаренко, М. Азаров – чудовий адміністратор, але не реформатор. Тож, залишаючись в уряді, він може принести користь саме як адміністратор, але за умови, що не буде втручатися у невласливі йому сфери.

Експерт називає цілу низку позитивних якостей В. Хорошковського, які, на його думку, є ключовими у досягненні успіху на будь-якій займаній ним посаді. «В. Хорошковський легко знаходить спільну мову з бізнесом і може спілкуватися з підприємцями, чудово володіючи темою. Він знає, як діють корупційні схеми – за останні два роки він знищив чималу кількість схем. Він вміє бути вимогливим і ставити надзавдання. Це – жорсткий управлінець і енергійний діяч. Інтраверт, він вміє приховувати емоції. Говорить коротко і без бажання сподобатися. Реформатор, який розуміє, що реформи повинні слугувати майбутньому, а не бути інструментом політичної риторики.

Він вміє вести переговори і чудово володіє навиками апаратних ігор, а також вичекати чи зробити крок назад – щоби потім стрімко йти вперед. І вміє добитися від візаві максимального результату, тому в його компетенції буде переговорний процес з Міжнародним валютним фондом, з ЄС, з Росією... У Хорошковського, до речі, не прості стосунки з російським істеблішментом – тому його призначення за два тижні до президентських виборів у Росії є дійсно знаковим.

В. Хорошковський знає, що потрібно робити, розуміє, яким має бути кінцевий результат і буде робити все, щоб його досягти, не зважаючи на мітинги та протести невдоволених. Він буде робити свою справу, не запитуючи, подобається це вам чи ні. Він потім запитає – у тому числі у ваших дітей – чи сподобався їм результат. І відповідь знає наперед.

Мені можуть закидати, що я некритично ставлюся до В. Хорошковського. Та просто я бачу в ньому останню надію для української економіки», – резюмує К. Бондаренко.

Водночас, серед експертів висловлюються сумніви стосовно того, чи зможе В. Хорошковський впоратися із проблемами, що стоять перед урядом, з огляду несподіваної втрати чиновником крісла міністра фінансів – прогнозувалося, що він займатиме дві посади. Близькі до В. Хорошковського конфіденційні джерела відзначають, що для нього ключовим моментом у разі переходу на роботу з СБУ в уряд був якраз контроль над фінансовими потоками. Він прагнув очолити Мінфін – і паралельно мати статус віце-прем'єра. Підпорядкування під Мінфін податкової служби і митниці повинно було дати йому безпрецедентний контроль над державними фінансами.

Важко собі уявити, говорить директор Центру політичних досліджень та конфліктології М. Погребинський, як В. Хорошковський зможе займатися євроінтеграцією та іншими питаннями, не маючи повного контролю над фінансами. На думку експерта, після того, як у В. Хорошковського забрали Міністерство фінансів, призначення на посаду першого віце-прем'єра не виглядає посиленням його позицій. Швидше за все, при прийнятті рішення про це діяла логіка розподілу влади між різними групами впливу всередині команди, припускає експерт.

І. Жданов, зі свого боку, бачить проблему у вирішенні проблем у сфері євроінтеграції. Він переконаний, що доки Ю. Тимошенко перебуватиме в ув'язненні, вирішити ці проблеми неможливо. Кардинально щось змінити в ситуації зможе тільки її звільнення, прогнозує він. Це стосується і Ю. Луценка. Тож складно бути відповідальним за євроінтеграцію, розуміючи, що тільки один єдиний крок може вирішити питання і угоди про асоціацію, і про зону вільної торгівлі тощо.

Водночас деякі профільні експерти вважають, що перший віце-прем'єр України В. Хорошковський здатний вплинути на процес газових переговорів з Росією. «В. Хорошковський залишається інтегрованим в т. зв. групу RosUkrEnergo, до якої також зараховують С. Львовичкіна (голова Адміністрації Президента), Ю. Бойка (міністр енергетики та вугілля), К. Грищенко (міністр закордонних справ) та Д. Фірташа. Швидше за все, потрапляння В. Хорошковського в уряд на високу посаду є успіхом російської сторони – у нього дуже серйозна ділова і політична підтримка з РФ. Враховуючи зв'язки Хорошковського з Росією, він буде брати певну участь у вирішенні окремих моментів газового питання і це може бути посилення російської позиції в газовій суперечці», – сказав експерт Інституту енергетичних досліджень Ю. Корольчук.

В. Хорошковський – практично представник п'ятої колони в Україні, вважає голова правління альянсу «Нова енергія України» В. Боровик. «На газових переговорах це погано позначиться, оскільки даний пан зав'язаний на конкретне угруповання газового лобі, яка більше думає про себе і отримує все більший вплив на Президента. А в Україні така система, що Президент вирішує практично все», – підкреслив В. Боровик.

Більш спокійний у своїй оцінці директор Інституту енергетичних досліджень Д. Маруніч. «Хоча його і називають близьким до групи Фірташа і Бойка, думаю, прямо Хорошковський не братиме участі в переговорах. Коло учасників перемовин окреслено – Бойко і Бакулін (глава «Нафтогазу України»), а також Янукович і Азаров», – зазначив Д. Маруніч, додавши, що якісні зрушення в газовому питанні можливі тільки у випадку допуску «Газпрому» до управління українською ГТС.

З цим згоден незалежний експерт з енергетичних питань В. Саприкін. «Переговорами займається вертикаль Президент – Прем'єр – профільний міністр. Ми ж бачили, що і А. Ключев явним чином не займався питаннями газових переговорів – це питання найвищого рівня», – пояснив В. Саприкін.

Експерти також припускають, що у разі, якщо діяльність В. Хорошковського і оновленого економічного блоку уряду буде успішною у таких чутливих для виборця питаннях, як зарплати і соціальна допомога, то перший віце-прем'єр-міністр може стати тією особою, яка очолить виборчий список Партії регіонів. «Здається, ми маємо відповідь на запитання, хто очолить список Партії регіонів на майбутніх парламентських виборах», – відзначив експерт центру «Гардарика» К. Матвієнко.

Багато експертів вважає, що В. Хорошковському тепер рукою подати до прем'єрського крісла, однак, скоріше за все, посада першого віце-прем'єра – це поки найвища кадрова сходинка для Валерія Івановича. На думку директора Міжнародного інституту демократій, глави правління Центру соціологічних і політологічних досліджень «Соціовимір» С. Тарана, хоча після призначення В. Хорошковського М. Азаров виконуватиме роль «весільного генерала», який, по суті, нічого не вирішуватиме, його головною функцією стане збір негативу, що накопичується в суспільстві через фактично провалені економічні реформи в країні, переконаний політолог.

С. Таран також припускає, що прем'єрське крісло – це далеко не кінцева перспектива В. Хорошковського. Він цілком може стати наступником В. Януковича. «Рейтинг В. Януковича падає, з часом може трапитися так, що В. Янукович не зможе виграти другий тур президентських виборів 2015 р., тоді постане питання про наступника. В. Хорошковський спочатку через прем'єрську посаду, потім через власну політичну діяльність може стати наступником В. Януковича. У цьому є зараз його основна амбіція», – вважає С. Таран.

Якщо В. Хорошковський був найбільш прогнозованим претендентом на місце А. Ключева, то питання, хто буде призначений міністром економічного розвитку та торгівлі і міністром фінансів не мало передбачуваної відповіді. Адже це повинні були бути перевірені люди, з якими новий віце-прем'єр зможе відлагодити чітку систему координації.

Тому досить несподіваними претендентами на вакантні в уряді посади видались П. Порошенко та Ю. Колобов. Щоправда призначення П. Порошенка міністром економічного розвитку і торгівлі, а Ю. Колобова – міністром фінансів були анонсовані головою фракції ПР у парламенті О. Єфремовим, але все ще не підтверджені документально.

Тим не менше, ця новина отримала низку оцінок та коментарів. ЗМІ пишуть про П. Порошенка, як про відомого та успішного підприємця. Він традиційно входить до числа найбагатших українців і його активи оцінюються майже в мільярд доларів. На сьогодні бізнес-імперія П. Порошенка включає в себе кондитерську корпорацію «Рошен», кілька заводів автівок і автобусів (Луцький автомобільний завод, корпорація «Богдан»), корабельню «Ленінська кузня», телеканал «5 канал» і кілька інших підприємств. У 2011 р. П. Порошенко розширив свою медіа-імперію, купивши журнал і сайт «Корреспондент» і розширивши таким чином співпрацю з медіа-магнатом Б. Ложкіним, головною Українського медіа холдингу.

П. Порошенко має колосальний досвід у владі: свою політичну кар'єру він почав депутатом від СДПУ(о) на чолі з В. Медведчуком і Л. Кравчуком, після перемоги В. Ющенка П. Порошенко був міністром закордонних справ і головою РНБО, а з 2007 р. він очолює наглядову раду НБУ – навіть прихід до влади В. Януковича не призвів до відставки П. Порошенка.

Формально кандидатуру П. Порошенка запропонував Президенту М. Азаров, хоча не секрет, що П. Порошенко сам багато зробив для того, щоб увійти у владу. Якщо придивитися, то останні роки П. Порошенко займав обережну позицію. Його критика влади могла створити враження про опозиційність, але ця критика завжди була неперсоналізована. П. Порошенко не вимагав відставки М. Азарова чи В. Януковича. Про його бажання повернутися до великої політики свідчили також його активні появи в політичних ток-шоу. Зрештою, минулого року П. Порошенко написав концепцію реформування Міністерства економіки та Міністерства фінансів та перетворення їх на Міністерство доходів і Міністерство видатків.

Пояснень того, чому М. Азаров запропонував кандидатуру П. Порошенка на посаду міністра економіки декілька. По-перше, кадрова лава запасних у «регіоналів» суперкоротка, і всі, хто на ній сидів, вже задіяні.

По-друге, перехід «помаранчевого» П. Порошенка в табір «біло-блакитних» це серйозний удар по планах та іміджу опозиційних майданних сил, які вважали П. Порошенка «своїм». Крім того, бойовий дух опозиції та її передвиборчу кампанію сильно «підірве» відсутність «5 каналу», який П. Порошенко, за попередньою інформацією, продав синові Президента О. Януковичу. По-третє, влада робить серйозні зусилля з оновлення команди та іміджу напередодні виборів-2012, які планує виграти. Так що медіа-ресурси, іміджеві ресурси і партійний досвід П. Порошенка будуть як ніколи доречними.

На відміну від попередніх кулуарних призначень, призначення П. Порошенка зробили публічним. Новину про затвердження П. Порошенка офіційно оголосив керівник фракції Партії регіонів О. Єфремов. Коментуючи це призначення, О. Єфремов вказав на конструктивну роботу П. Порошенка раніше в бюджетному комітеті Ради, і висловив надію, що він зберіг свої якості. Експерти відзначили, що заява О. Єфремова – повна протилежність його дій у подібних ситуаціях. Зазвичай О. Єфремов відмовляється

коментувати кадрові рішення до їх оприлюднення. Тому заяву, яка підтверджує призначення П. Порошенка, можна вважати операцією на випередження, покликану унеможливити його задній хід.

Так само розцінили і заяву самого В. Януковича, яку поширила його прес-служба. Президент підтвердив, що кандидатуру П. Порошенка запропонував М. Азаров, після чого В. Янукович провів з ним «коротку бесіду», під час якої претендент «стисло виклав своє бачення організації роботи Міністерства економіки та власних кроків як його керівника». Глава держави виявився задоволений результатами зустрічі, однак чи погодився П. Порошенко зайняти запропонований пост – так і залишилось незрозумілим.

У ЗМІ почала циркулювати найрізноманітніша інформація, отримана з різних джерел. Так, наприклад, джерела «Української правди» повідомили, що нібито причиною затримки публікації на сайті Президента указу про призначення П. Порошенка стало те, що він претендував на іншу посаду – міністра фінансів. «Бютівець» А. Шкіль від імені опозиції заявив, що за його інформацією, П. Порошенко відмовився очолити Мінекономіки. Сформована інтрига тримається досі. П. Порошенко, так само як і співробітники його прес-служби, ніяк не коментують ні призначення, ні реакцію на цю подію бізнесмена й політика. Політологи тим часом вважають, що П. Порошенко ще сам не до кінця знає, чи хоче бути міністром, чи не зовсім. Як сказав політолог В. Фесенко, головна дилема П. Порошенка полягає в тому, що «у владу, звичайно, хочеться, але чи варто йти в таку владу?»

З оцінкою бажання влади включити в свою команду П. Порошенка, на думку експерта, все зовсім просто. «Навіщо це потрібно В. Януковичу? По-перше, це демонстрація відкритості нинішньої влади, готовності залучати до роботи в уряді впливових представників околоопозиційних кіл. По-друге, в уряді очевидний дефіцит справжніх реформаторів, сильних топ-менеджерів і таких керівників, які здатні професійно й виразно пояснювати свої дії та роботу Кабінету Міністрів», – пояснив він.

Призначення П. Порошенка може трактуватися і як крок В. Януковича назустріч Брюсселю. Так само, як в 1999 р. Л. Кучма після сумнівної перемоги на виборах президента, на поталу Заходу, віддав посаду прем'єр-міністра В. Ющенку. П. Порошенко як ніхто знає настрої європейської бюрократії щодо української влади. І його слова можуть стати ще одним голосом, який спробує зупинити Банкову на шляху до прірви ізоляції.

Призначення П. Порошенка на посаду міністра економіки посилить роботу уряду, вважає політтехнолог Т. Березовець. «Поява Порошенка в уряді – це безперечне підсилення. Через те, що це людина, яка користується рівною підтримкою, насправді, і в таборі влади, і в таборі опозиції. Тобто навколо нього не буде колотнечі. Це менеджер достатньо високого рівня, що надзвичайно посилить діяльність уряду», – сказав Т. Березовець.

З цією думкою погоджується і президент Аналітичного центру «Відкрита політика» І. Жданов. За його словами, «призначення П. Порошенка підсилить будь-який уряд, тому що він має достатній досвід роботи у сфері державного управління, а також є успішним й ефективним підприємцем». «Тобто, він знає

реальну економіку, і таке поєднання на такій посаді реально додало б. Але, з іншого боку, якщо таке призначення відбудеться, то ми розуміємо, що воно відбудеться поза рамками тих координат, у яких донині працювала діюча команда Президента», – сказав І. Жданов.

Він сумнівається, що П. Порошенку дадуть можливість працювати за своїми правилами. «Я думаю, що у команди В. Януковича і у П. Порошенка різні групи політичної крові: авторитарна і демократична, тому йому буде дуже важко реалізовувати свої плани в заданих діючим Президентом рамках... того чіпай, того не чіпай...», – сказав політолог. Експерт сумнівається, що за таких умов П. Порошенко зможе ефективно працювати в уряді.

Економічний експерт Б. Кушнірук констатує, що міністерство економіки у вибудованій системі управління навряд чи можна вважати дуже важливим. Однак, на його думку, П. Порошенко людина амбітна і буде намагатися посилити його вплив. «Яким чином він це зробить, враховуючи, що звіди забирають навіть право проведення тендерів, не знаю. Думаю, що воно могло б виступити генератором системи реформ. Теоретично Порошенко тягне на роль генератора системного підходу до реформ. Чи зможе він реалізувати це практично? У мене є сумніви. Хоча спроби він буде робити. Не виключаю, що у нього є приціл потрапити на пост прем'єра. Після виборів він захоче спробувати стати компромісною фігурою від більшості та опозиції», – припускає експерт.

За оцінкою директора Інституту глобальних стратегій В. Карасьова, кандидатура П. Порошенка є достатньо вдалим кадровим вибором. Якщо це призначення таки відбудеться, це буде хороший знак для Європи, який продемонструє прагнення призначити на одну з ключових посад по-європейськи мислячого політика, вважає політолог. Призначення П. Порошенка на посаду міністра економіки буде сигналом, що Україна все ж таки орієнтується на зону вільної торгівлі з Європейським Союзом.

Призначення П. Порошенка на посаду міністра економічного розвитку і торгівлі пов'язане з бажанням Президента забезпечити Держбюджет від можливих посягань з боку членів уряду. Таке припущення висловив голова наглядової ради Інституту світової політики В. Шлінчак. «Це буде той механізм стримування апетитів урядових чиновників, які люблять задивлятися в кишеню державного бюджету», – сказав експерт.

За його словами, це призначення не зіграє на руку новому першому віце-прем'єр-міністру В. Хорошковському. Експерт пояснив, що П. Порошенко буде вести «свою гру» в Кабміні, однак, на його думку, це і потрібно Президенту.

Що стосується призначення міністром фінансів Ю. Колобова, то його інтереси пролобіював голова Нацбанку С. Арбузов. У біографії нового міністра переважає чисто «банківська» інформація: у кінці грудня 2010 р. С. Колобов став першим замом голови НБУ, до цього він працював на посаді першого заступника голови правління Державного експортно-імпортного банку України (Укрексімбанк). З червня до грудня 2008 р. Ю. Колобов

працював головою правління БТА Банку, а ще раніше, серед іншого, директором казначейства Державного ощадного банку України, радником з банківських питань «Фінансової компанії КІБР».

Ю. Колобов – один з наймолодших міністрів в уряді М. Азарова: він народився 8 квітня 1973 р., тобто головному з фінансів немає ще й 40. Втім, у кадрових призначеннях Президента простежується тенденція до омолодження: керівник МВС Захарченко, шеф податківців Клименко, перший віце-прем'єр Хорошковський, і ось тепер міністр фінансів Колобов – політики, чий середній вік – 40 років.

Враховуючи вражаючий банківський послужний список Ю. Колобова в уряді йому напевно доручать «курирувати» переговори з МВФ. Крім того, новий голова Мінфіну, за чутками, великий фахівець з руху грошей у кіпрських офшорах, мабуть, його знання в цій сфері стануть у нагоді на посаді міністра.

Ю. Колобов – ще один представник «Сім'ї», який увійшов в уряд. «Це поява ще однієї креатури сім'ї, і це означатиме просто, що Мінфін не матиме жодних проблем у стосунках з податковою, із митницею та з Національним банком, бо ті всі суміжні посади так чи інакше обіймають люди, близькі до сім'ї О. Януковича», – прокоментував призначення Ю. Колобова політтехнолог Т. Березовець.

Примітно, що останні кадрові перестановки у виконавчій владі найбільше питань викликали в контексті зміни балансу між різними групами впливу у владній команді. Зокрема, як вважає директор консалтингової агенції «Концепт груп» О. Красноп'ятов, призначенням А. Ключова керівником РНБО В. Янукович «зламав ту модель керівництва країною і схему розподілу політичного впливу, яка існувала вже майже два роки. Тому інакше як тектонічним зсувом на вершині українського політичного олімпу нову кадрову рокировку, здійснену Президентом, назвати неможливо».

До цього часу у владі співіснувало три більш-менш чіткі групи. Дві «донецькі» – «Ключова» та «Ахметова-Колеснікова», а також група RosUkrEnergo, або, як її ще називають, група «Львовочкіна-Фірташа». Вплив на вищі органи державної влади в Україні ділився приблизно наступним чином: Кабмін контролювала так звана група «донецьких», які очолювали всі найвпливовіші відомства, позаурядові структури, в свою чергу, контролювалися представниками групи RosUkrEnergo, яку пов'язують із мільярдером Д. Фірташем і до якої належить віце-прем'єр В. Хорошковський. Завданням останньої було, за великим рахунком, стримувати вплив «донецьких» і створювати своєрідний баланс. Адже, на відміну від «донецьких», які мають потужний бізнес і на додачу є стейк-холдерами Партії регіонів, представники умовної групи RosUkrEnergo сильні лише близькістю до В. Януковича, його довірою і владою, яку він їм делегував. Вони не мають ані активів рівня «донецьких», ані своєї політичної сили, яка могла б мати хоч скільки-небудь серйозні електоральні претензії. Таким чином, забезпечувався своєрідний політичний баланс впливів всередині влади.

Щоправда останнім часом цей баланс суттєво порушувався зростанням

ресурсів і впливу безпосередньої групи «Сім'ї», яка спочатку отримала контроль над Національним банком, потім – над податковою, МВС, і, зрештою, над Міністерством оборони і СБУ. До неї належить голова Національного банку С. Арбузов, голова Державної податкової адміністрації О. Копиленко, а також новопризначений міністр фінансів Ю. Колобов, який до цього був заступником С. Арбузова в НБУ. Вони, як пише преса, є близькими до сина Президента, О. Януковича. І саме вони контролюватимуть державні фінанси і бюджет.

Однак, після переведення А. Ключова до РНБО всю систему балансів зруйновано остаточно. Впадає в око те, що відтепер Кабмін де-факто перестав бути форпостом «донецьких». Їхня присутність в уряді розмита дуже серйозним чином. Вони тепер не контролюють ані Мінфін, ані податкову, ані МВС, ані Міноборони.

Щоправда, «донецька» група розширила своє представництво в Кабміні на віце-прем'єрському рівні завдяки призначенню Р. Богатирьової гуманітарним віце-прем'єром – міністром охорони здоров'я. Однак, після отримання можливості повернутися до публічної політики, Р. Богатирьова перебирає на себе відповідальність не тільки за непопулярну реформу української медицини, але й за весь гуманітарний блок. Це небезпечно, з огляду на те, що значну частину цього блоку курирує Д. Табачник, котрий ревно оберігає будь-які підходи на свою територію. І тут віце-прем'єр Р. Богатирьова зіштовхнеться з тим, що де-факто вона керуватиме тільки медициною – решта гуманітарної сфери залишиться у руках Д. Табачника, якщо, звісно, Президент не зважиться звільнити його після багатьох попереджень.

Найсуттєвішою втратою «донецьких» стало Міністерство економіки. О. Красноп'ятов пов'язує це з намаганням Президента напередодні виборів краще контролювати фінансові потоки. Він також вважає, що «донецьким» готують також втрату контролю над Партією регіонів та виборчим процесом в мажоритарних округах. «Якщо це так, то донецькі залишаються лише з своїми фінансовими інтересами, але їх не можна забезпечувати без політичної складової. Олігархам пропонують не лізти в політику, а лише заробляти гроші», – додав він.

Видається, що В. Янукович розпочав тектонічні перестановки у владі напередодні виборів. Найвірогідніше, Президент прагне поставити найважливіші посади в державі під контроль осіб, наближених безпосередньо до нього, аби почуватися більш міцно у нинішній непростій для себе ситуації за умови падіння рейтингу, делегітимації влади, складних наслідків очікуваної фінансової кризи і зовнішньої блокади, резюмує О. Красноп'ятов.

Помилялися і ті, хто говорив про посилення однієї з груп впливу в оточенні В. Януковича. Як показують останні призначення, В. Янукович діє в стилі Л. Кучми, нікому не надаючи преференцій. Президент став одноосібним кадровим «розпорядником» і лише від його рішення і волі залежить склад Кабміну. Крім того, спостерігається посилення впливу на державну та фінансову політику членів сім'ї Президента, що говорить лише про одне: ні одній з груп впливу, жодному з олігархів, нікому з «донецьких» Президент не довіряє на 100 %. Перестановки в уряді свідчать також про послаблення партійної складової в оточенні В. Януковича. Показово, що другою людиною в уряді став позапартійний В. Хорошковський. Вочевидь, мають

рацію ті, хто припускає: Президент, який зараз є почесним головою Партії регіонів, на виборах 2015 р. може дистанціюватися від цього політичного бренду.

Ю. Якименко мол. наук. співроб.

Политическое противостояние в крымскотатарской среде в оценках политиков и экспертов

28 января в Симферополе состоялась объединительная конференция общественных организаций крымских татар, результатом которой стало подписание Меморандума о создании Крымскотатарского народного фронта (КТНФ), объединившего пятнадцать крымскотатарских общественных организаций и региональных мусульманских общин, недовольных политикой руководства меджлиса.

Факт создания оппозиционной меджлису структуры на фоне растущего противостояния в крымскотатарской среде, противоречий регионального политикума и проблем в украинско-российских отношениях, привлек к себе пристальное общественное внимание и послужил поводом к широким обобщениям относительно перспектив развития этнополитической ситуации на полуострове и связи этих событий с «большой» украинской и международной политикой.

Среди движений, обвиняющих меджлис в бездеятельности и неэффективности и добивающихся отставки М. Джемилева и Р. Чубарова – Совет представителей крымскотатарского народа при Президенте Украины, ряд ортодоксальных религиозных мусульманских организаций, а также «Фонд исследований и поддержки коренных народов Крыма», поддерживающий связи с ООН, «Комитет солдатских матерей Крыма», «Союз крымскотатарских офицеров», «Крымскотатарский избирательный блок», общественные организации «Поколение Крым», Фонд «Ватандаш-Соотечественник», «Иллери», организация «Милли Фирка».

Фактически одновременно с их объединительной инициативой свое совещание провели организации, поддерживающие меджлис: Лига крымскотатарских женщин, ассоциация учителей «Маарифчи», Международная общественная организация «Бизим Къырым» и другие. Они заявили о создании Независимого форума крымскотатарских общественных организаций и подвергли критике позицию представителей КТНФ, подчеркнув, что проблема крымскотатарского народа не может решаться ни ультиматумами, ни услужением власти, а только систематической творческой работой по созданию условий для решения проблемы.

Характерно, что этот этап политической поляризации крымскотатарских общественных организаций представители меджлиса расценили как «очередную попытку расколоть крымских татар перед выборами». Масштабной многоходовой комбинацией по разрушению единства крымских татар назвали создание Крымскотатарского народного фронта и некоторые

эксперты.

Однако, как заявили инициаторы создания Фронта, это объединение создано в поддержку инициативы ветеранов национального движения, высказавших в ноябре прошлого года недоверие руководству меджлиса – народному депутату Украины М. Джемилеву и его заместителю, депутату крымского парламента Р. Чубарову и потребовавших их отставки. Противники меджлиса также потребовали от украинских властей, иностранных деятелей и международных организаций прекратить любые контакты с меджлисом и его представителями. «М. Джемилев и Р. Чубаров монополизировали право выступать от лица крымскотатарского народа... Никакой идеологической платформы у руководителей меджлиса нет – они защищают друг друга, а крымскотатарский народ является в этой системе предметом для торга», – мотивирует свою оппозиционность к меджлису глава общественной организации «Поколение Крым» Р. Бальбек.

Обозреватели указывают на относительную малочисленность и слабое политическое влияние большинства организаций, вошедших в состав Крымскотатарского народного фронта, но, с другой стороны, вхождение в состав учредителей некоторых знаковых для крымскотатарского сообщества людей, по их мнению, свидетельствует об имеющемся потенциале развития новой структуры. Членами КТНФ стали председатель Совета представителей крымскотатарского народа при Президенте Украины, депутат Верховного Совета Крыма Л. Безазиев, председатель Крымскотатарского блока, депутат Верховного Совета АРК Э. Гафаров, председатель Совета организации «Милли Фирка» В. Абдураимов, президент Фонда поддержки и исследований коренных народов Крыма Н. Бекиров, председатель Правления молодежной организации «Поколение Крым» Р. Бальбек, а также ряд духовных мусульманских наставников (имам корейской мусульманской общины «Святой Эврен» К. Куку, глава мусульманской общины «Праведный путь» из Бахчисарайского района Н. Джемилев, председатель совета симферопольской мусульманской общины «Терпение» К. Аметов, глава мусульманской общины «Арпат» из пригорода Судака Р. Ахтемов и др.)

Главными задачами Крымскотатарского народного фронта его создатели называют общенародное содействие украинскому правительству в разработке, принятии и введении в действие Закона Украины «О восстановлении прав и реабилитации репрессированного крымскотатарского народа» до 18 мая 2012 г. (годовщина депортации татар из Крыма); проведение 18 мая 2012 г. Чрезвычайного общенародного собрания крымскотатарского народа с нормой представительства один делегат от каждой крымскотатарской семьи для определения тактики дальнейших действий с учетом ситуации, которая установится на 18 мая 2012 г. Чрезвычайное собрание планируется провести 18 мая на площади Ленина в Симферополе, где в этот день каждый год проходит траурный митинг, посвященный годовщине депортации. Кроме того, на встрече с заместителем постоянного представителя Президента Украины в Крыму В. Плакидой, представители Фронта потребовали отправить в отставку нынешнего

председателя Рескомнаца Крыма Э. Дудакова, увеличить финансирование программы обустройства репатриантов до 100 млн грн и принять программу возрождения крымскотатарского языка.

Накануне проведения мероприятия по созданию КТНФ его инициаторы заявили, что руководство меджлиса планирует акции, направленные на срыв проведения конференции, подчеркнув, что хорошо осведомлены о готовящихся провокациях и смогут обеспечить безопасность участников конференции. «В ноябре мы уже сталкивались с подобной тактикой руководства меджлиса, когда они пытались сорвать наш митинг. Общественная организация “Поколение Крым” берет на себя ответственность за безопасность данного мероприятия, мы подготовили целый ряд “защитных” мер, поэтому уверен, что все пройдет спокойно», – заявил Р. Бальбек (напомним, 21 ноября 2011 г. оппозиционные к руководству меджлиса общественные и политические организации провели митинг, на котором звучала критика в адрес М. Джемилева, чьи сторонники попытались сорвать мероприятие). Кроме того, по словам Р. Бальбека, давление на участников конференции оказывалось в регионах Крыма. «Представители руководства меджлиса настойчиво “рекомендуют” нашим сторонникам не ехать в Симферополь на конференцию, в противном случае обещают проблемы. Доходит до того, что угрожают через людей, подконтрольных меджлису во власти, исключить неугодных из списков на получение земельных участков», – заявил глава общественной организации. По его мнению, таким образом руководство меджлиса пыталось сорвать проведение конференции. «Заказчик подобных действий абсолютно понятен, здесь даже нечего комментировать», – отметил он, призвав своих сторонников и единомышленников «не поддаваться на провокации и запугивания».

Позже руководство Крымскотатарского народного фронта вновь обвинило М. Джемилева в клевете и запугивании крымских и центральных органов власти с целью «дискредитации» КТНФ и «срыва инициатив, направленных на принятие Закона Украины “О восстановлении прав и реабилитации репрессированного крымскотатарского народа” до 18 мая 2012 г.».

Как говорится в открытом заявлении КТНФ, «13 февраля 2012 г. в эфире телекомпании АТР председатель меджлиса М. Джемилев заявил, что его политические оппоненты готовят провокации на митинге 18 мая 2012 г.». «Бездоказательная клевета и попытки любой ценой опорочить и дискредитировать крымскотатарских общественников, заявляющих о своем намерении действовать в правовом поле Украины и сотрудничать с властями в решении крымскотатарского вопроса, стали визитной карточкой М. Джемилева... Теперь народный депутат М. Джемилев также бездоказательно начал распространять слухи о провокациях, якобы готовящихся во время проведения чрезвычайного общенародного собрания крымскотатарского народа 18 мая 2012 г. Ни одна из организаций, входящих в Крымскотатарский народный фронт, не была замечена в провокационной деятельности или неблагоприятных поступках. В то же время в прессе и общественной жизни Крыма отмечены неоднократные попытки меджлиса

силовым путем сорвать митинги и пресс-конференции крымскотатарских общественных организаций, заявляющих о необходимости правового решения крымскотатарского вопроса в Украине. Таким образом, единственным источником возможных провокаций на чрезвычайном общенародном собрании крымскотатарского народа 18 мая 2012 г. может быть только руководство “милли меджлиса”, – отмечается в заявлении. В связи с этим «организации, входящие в Крымскотатарский народный фронт», потребовали от правоохранительных органов и Службы безопасности Украины «провести необходимые расследования и принять соответствующие меры для пресечения клеветнической деятельности М. Джемилева». «Подготовка к проведению чрезвычайного общенародного собрания крымскотатарского народа с нормой представительства 1 человек от каждой крымскотатарской семьи, заявленного КТНФ и назначенного на 18 мая 2012 г., будет проводиться с обязательным участием правительств Крыма и Украины. Цель проведения этого собрания – демонстрация единства крымскотатарского народа в борьбе за восстановление своих прав в рамках украинского законодательства и всенародное обсуждение дальнейших путей развития крымскотатарского народа в Украине. Исходя из принципов легитимности и общественной безопасности, исполком КТНФ обратился во все органы власти АР Крым и Украины с предложением о создании совместного оргкомитета по проведению чрезвычайного общенародного собрания крымскотатарского народа 18 мая 2012 г. Этот факт отменяет любые обвинения в подготовке провокаций со стороны КТНФ, которыми М. Джемилев пытается запугать общественность и власти АР Крым и Украины», – говорится в открытом заявлении КТНФ.

Напомним, что представители меджлиса называют провокацией намерения КТНФ 18 мая провести свою акцию на том же месте, где меджлис ежегодно проводит общекрымский траурный митинг по погибшим в годы депортации. «Чтобы говорить от имени народа, надо сначала пройти выборы в курултай, который определяет состав меджлиса. Мы прошли через такие выборы, а потому с уверенностью можем сказать, что общенародный митинг, как и всегда, будет проводить меджлис», – заявляет заместитель председателя меджлиса А. Чийгоз. Само же создание Фронта в меджлисе называют «очередной попыткой манипулирования общественным мнением с целью внести раскол и сумятицу в крымскотатарскую общину», связывая это событие с деятельностью российских спецслужб.

М. Джемилев еще в конце прошлого года заявил о том, что он располагает оперативными данными относительно плана ФСБ России по дестабилизации ситуации в Крыму, расколу крымских татар, смене лидера меджлиса и внедрению в его состав пророссийски ориентированных репатриантов, поскольку крымские татары якобы препятствуют планам по присоединению Крыма к России, мешая реализации российских интересов. «Поскольку главным противником этого замысла выступает меджлис крымскотатарского народа, они ставят своей задачей разделить крымских татар, устранить председателя меджлиса и включить в его состав пророссийски настроенных, управляемых из

России активистов, которые в будущем будут способствовать этому процессу», – заявил М. Джемилев.

По его словам Россия готовит «комплексную информационную кампанию», для реализации которой в Крыму на базе пророссийских организаций будет сформирован Координационный штаб, состоящий из нескольких политических экспертов, консультантов, политтехнологов из России, крымских политиков и журналистов. «Работа будет строиться по нескольким основным направлениям. Готовится обращение якобы от имени крымскотатарского народа к Президенту страны, к Норвежскому Нобелевскому комитету, мировой общественности с целью не допустить награждения Джемилева Нобелевской премией. Вокруг этого заявления создается мощная резонансная волна. Создание в Крыму ряда общественных крымскотатарских организаций, которые имеют широкое разветвление и вовлекают в свои ряды новых членов как по социальному, так и по возрастному признаку, подконтрольных Координационному штабу Российской Федерации. Создание своих электронных и печатных СМИ. Планируется создание целевого масс-медиахолдинга (Интернет-издания, газеты, листовки, передачи на ТВ), финансирование которого будет осуществляться из Российской Федерации. Формирование нового общественно-политического движения, которое должно взять на себя функцию новой мощной и жесткой оппозиции меджлиса», – говорится в заявлении главы меджлиса.

«Это – реальная угроза национальной безопасности Украины. И это – лишь начало. Как видно, ФСБ и другие спецслужбы России начали “переориентацию” Крыма с раскола крымских татар как наиболее проукраинской силы в Крыму, с дестабилизации ситуации на полуострове. Мы, может, не знаем всех последующих запланированных этапов. Нет сомнения, что организаторы этих акций планируют в дальнейшем привлекать все более широкие слои – пророссийские организации, силовые структуры; на последнем этапе, возможно, армию и флот – а это уже не шутки», – заявляет М. Джемилев.

При этом, по словам М. Джемилева, «сравнивая оперативные данные из России и аналитические записки СБУ, которые направляются в Администрацию Президента и которые нам иногда удается перехватить – цели совпадают. СБУ докладывает, что меджлис и крымские татары – наиболее оппозиционная к власти сила в Крыму, а потому надо поддерживать оппозицию меджлису».

М. Джемилев также сообщал, что российская разведка активно пытается ввести в руководство меджлиса своего человека. «В Крыму очень плотно работает российская разведка. Одна из главных ее целей – дискредитация меджлиса и снижение его влияния на крымскотатарский народ, поскольку они исходят из того, что именно крымские татары и их представительный орган меджлис является одним из существенных препятствий “возвращения” Крыма в состав Российской Федерации», – заявляет он.

Отметим, впрочем, что эти заявления М. Джемилева были вскоре

опровергнуты результатами расследования Службы безопасности Украины, о чем свидетельствует соответствующее письмо СБУ. Однако это дало очередной повод обозревателям для привлечения внимания к теме взаимоотношений украинской власти и меджлиса.

Большинство экспертов скептически оценивают способность оппозиционных меджлису активистов к самоорганизации без поддержки власти. Крымский политолог Н. Семена считает, что некоторые представители власти стимулируют активность этих сил (напомним, что создание КТНФ поддержали два депутата парламента АРК от Партии регионов – Э. Гафаров и Л. Безазиев). По мнению эксперта, «крымскотатарские фронтовики» даже не способны самостоятельно зарегистрировать свою организацию.

Впрочем, по заявлению пресс-секретаря крымскотатарской общественной организации «Милли Фирка» Р. Шаймарданова, «новая организация будет действовать, как и в советские времена, вне правового поля»: «Это мероприятие для того, чтобы создать объединенный народный фронт, который не будет юридическим лицом. Это будет свободной ассоциацией, и об этом будет объявлено. ...Но государственная регистрация не планируется, это однозначно», – отметил Р. Шаймарданов.

Вместе с тем, руководитель Экспертного совета при крымском правительстве А. Форманчук предостерегает представителей власти от вмешательства в конфликты в крымскотатарской общине, поскольку большинство претензий, которые предъявляют недовольные меджлисом крымские татары его лидерам, в действительности должны адресоваться властным структурам. В частности, это касается Закона «О восстановлении прав и реабилитации репрессированного крымскотатарского народа», принятие которого, несмотря на требования лидеров меджлиса, тормозится властью уже на протяжении 10 лет. «В целом это плохой признак. Это признак раскола среди крымских татар и дестабилизации ситуации. Если власть будет активно стимулировать этот раскол, то она получит эффект бумеранга против нее же самой», – считает эксперт.

В то же время претензии КТНФ к меджлису, пытающемуся, по их мнению, узурпировать функции представительского этнического органа, часто сводятся лишь к критике деятельности его вождей, но не ведут к пересмотру политических установок Меджлиса. «Конкуренция и противодействия КТНФ и Меджлиса напоминают сюжет известного кинофильма М. Захарова «Убить дракона». «Убивая» меджлис КТНФ включает в себя все его пороки. А именно: требования крымскотатарской (этнической) государственности, признания крымских татар коренным народом Крыма (и, следовательно, Ислама титульной конфессией), продление срока (в бесконечность) статуса депортированных для крымских татар. Получается, что основной задачей организаций, объединяющихся в Крымскотатарский народный фронт, является лишь смещение руководства меджлиса при сохранении весьма спорных с правовой точки зрения узкоэтнических требований. Таким образом, крымское общество в лице

Крымскотатарского народного фронта может получить пилюлю, которая ничем не слаще меджлиса», – рассуждает заместитель директора по науке украинского филиала Института стран СНГ А. Филатов.

Некоторые обозреватели высказывают мнение, что лидеры меджлиса очень стараются решить проблемы репатриантов, но из-за недостатка финансирования и из-за опасений, что крымские татары усилят свое влияние на полуострове, Киев тормозит многие программы. При этом Партия регионов держит курс на установление в Крыму «донецкой» власти, оказывая противодействие конкурентам. Эксперты напоминают, что назначенный В. Януковичем покойный премьер-министр АРК Н. Джарты максимально дистанцировал от центра принятия решений и крымские бизнес-группы, и крымских татар, и пророссийские силы. По их мнению, новый глава крымского правительства А. Могилев, проводящий кадровые перестановки, не устраивающие прежнюю команду, мог бы воспользоваться противоречиями в среде крымских татар в качестве повода для более жестких действий. А учитывая близость выборов в Верховную Раду Украины логичным выглядит стремление властей к раздроблению голосов крымскотатарского электората и уменьшения его представительства в органах власти.

В то же время в СМИ часто звучит мнение, что с назначением А. Могилева ситуация с татарами существенно не изменится. Так, глава правления Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко заявляет, что «резких шагов против крымских татар» от А. Могилева ожидать не следует. По мнению политолога, согласие Президента на назначение экс-главы МВД крымским премьером означает намерение В. Януковича сохранить контроль «донецких» в автономии и продолжить его политику Н. Джарты. «В Крым Президент, видимо, решил поставить фигуру, которая не будет связана ни с одной из конкурирующих бизнес-групп. Фигуру, которая смогла бы сохранить влияние и контроль “донецких” на полуострове и которая по силе управления была бы близка к Джарты», – считает эксперт.

Некоторые эксперты видят определенный позитив в противостоянии различных крымскотатарских групп, которое может завершиться тем, что политические и экономические проблемы крымских татар будут решаться более эффективно. Как отмечает политолог Д. Омельчук, «крымская элита всегда была особенной тем, что не была самодостаточной, она всегда ориентировалась на те или иные политические круги в Киеве. Крымские татары – не исключение, потому оба лагеря ищут себе опору в определенных политических кругах: кто в Киеве, кто еще где-то. И это противостояние завершится тем, что крымскотатарский национальный компонент усилиями самой власти в Крыму возрастет, потому со временем влияние меджлиса все-таки станет меньшим, а новые политические формации, которые в настоящее время заявили о себе (конечно, если они будут достаточно умны и эффективны), будут играть свою роль».

В то же время многие понимают, что накануне парламентских выборов для Киева важна стабильность на полуострове, поэтому отрицают версию

причастности украинской власти к обострению отношений в крымскотатарской среде. «Крым стал имиджевым проектом для Партии регионов, ведь В. Янукович стал первым украинским Президентом, который обратил внимание на полуостров, сделал акцент на развитии Крыма», – говорит политолог Т. Березовец, подчеркивая, что в предвыборном контексте дестабилизация в АРК выгодна скорее России, ведь проблема усилила бы возможности ее влияние на украинскую власть.

Некоторые специалисты указывают на радикализм оппозиционных меджлису крымскотатарских организаций, приходящим на смену прежним относительно мирным группам недовольных политикой меджлиса. «Украинская власть ранее совершила ошибку, позволив зарегистрировать у нас исламские организации, запрещенные во многих странах мира, в том числе в России. И сейчас уже подросли молодые лидеры, которые обучались в зарубежных центрах, исповедующие радикальный ислам. Они рвутся к власти», – говорит бывший заместитель представителя Президента Украины в Крыму В. Казарин. Эксперт отмечает, что сейчас ситуация остается стабильной, поскольку крымские татары – очень миролюбивый и терпеливый народ, а меджлисом руководят люди, выросшие в СССР, а значит, способные разговаривать на одном языке с украинцами и русскими, ориентированные на мирное разрешение конфликтов. «Беда случится, если на смену им придут радикалы, заинтересованные в том, чтобы использовать объективные проблемы крымскотатарского народа для расшатывания ситуации, для нагнетания атмосферы, для открытого конфликта», – заявляет В. Казарин.

В связи с этим СМИ напоминают об обнаруженной два года назад информации о том, что в Крыму якобы создается сеть радикальных исламских организаций, ставящих своей целью «создание всемирного халифата». Об этом в 2009 г. заявил глава МВД Ю. Луценко, который подчеркивал, что радикалы «несколько лет формируют в Украине группы своих сторонников и готовят их к возможным террористическим и военным действиям».

Таким образом, противоречия в крымскотатарской среде в своей связи с общеполитической ситуацией в стране и проблемами в международных отношениях (в частности, с Россией) представляются частью достаточно серьезных проблем более широкого характера, чем их пытаются представить в большей или меньшей степени политически ангажированные стороны конфликта и наблюдатели.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин закликає академічне співтовариство до вироблення нового порядку денного для України.

«Ми надалі не можемо і не повинні залишатися країною поблажливості, конформізму та домовленостей, – заявив В. Литвин, виступаючи на урочистих зборах наукової громадськості з нагоди 50-річчя обрання Б. Є. Патона президентом НАНУ. – Гострий історичний виклик, перед яким ми сьогодні

стоїмо, вимагає вироблення нового порядку денного для України».

І в цьому перше слово, зазначив керівник парламенту, «має бути за інтелектом, за Національною академією наук». «Зокрема, по-новому належить осмислити глибинні механізми розвитку людської цивілізації та наші національно-ментальні особливості. Осмислити, щоб зробити правильні висновки, висновки для продуманої роботи», – сказав він.

На переконання В. Литвина, академічне співтовариство має виробити цілісну позицію щодо перспектив розвитку України. Водночас він зауважив, що академічне співтовариство поки не має такого спільного консолідованого бачення. «Одні кажуть, треба повернутися в лоно пострадянського простору, інші – що треба бігти не вагаючись у Європу, – сказав Голова Верховної Ради. – А мені бачиться, що Україна повинна бути на своєму місці, жити і працювати за тими стандартами, які осмислені науковою сферою».

На переконання В. Литвина, за умови формування такої цілісної позиції «і наука буде запитана», «і Україна буде запитана на державно-суспільному рівні, й усі ми перестанемо жалібно дивитися за межі України і зосередимося на Україні, на її облаштуванні». «Академія повинна відновитись як цитадель думки та духу, перейти від оборони до активних дій. Адже вона високо здійсмається над часом і суєтністю, відкрита для всіх, хто прагне примножити її міць і потугу», – зазначив він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2012. – 27.02).

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає 50 років очолювання академіком Б. Патонем Академії наук «золотим віком» і етапом в історії країни.

«Уперше в історії України відзначається піввіковий ювілей президентства, керівництва, а точніше – очолювання – академіком Борисом Євгеновичем Патонем центральної наукової інституції країни – НАН України, – сказав В. Литвин, виступаючи на урочистих зборах наукової громадськості з нагоди 50-річчя обрання Б. Є. Патона президентом НАНУ. – Дивлячись на високе й мудре чоло Бориса Євгеновича, неодмінно хочеться підкреслити: високоочолювання».

За його словами, подвижницька праця всесвітньо відомого вченого й організатора науки є «золотим віком, етапом в історії і академії, і України, і, очевидно, того великого простору, який колись називався Радянським Союзом». «Щасливий кожен, хто відчув на собі животворний вплив інтелектуальної й організаторської потуги цієї Людини, щасливий народ, який має такого Сина і Патріарха світопізнання та світорозуміння», – зазначив В. Литвин. Керівник парламенту відзначив, що Б. Патон є «великим українцем», оскільки, за його словами, «це постать, яка справила помітний вплив на свою добу; це постать, яка діяла в унісон із загальноцивілізаційними процесами і навіть визначала їх складові; це постать, яка консолідувала, а не розсварювала спільноту і діяння якої продовжують жити суспільний поступ і зберігають свою актуальність у сучасності».

В. Литвин підкреслив, що академік Б. Є. Патон і керована ним НАН України сповідують «людиноцентризм науки», який є важливим фактором державотворення. Діяльність президента НАН України, за його словами, є «неоціненним методологічною ваги досвідом». «Не обіцянки про абстрактну користь науки та цінність наукових розробок, а доведений конкретний практичний ефект – ось головний аргумент Б. Патона в оцінюванні ефективності наукової діяльності. Завдяки саме такій позиції президента НАН України усе ще утримується належний рівень української науки», – зазначив він.

Ще однією з визначальних рис Б. Патона керівник парламенту назвав «талант об'єднування різних напрямів людських знань і наук, різних шкіл і течій». «Принагідно зазначу, що критична маса таких його зусиль має підвести до розуміння владою того, що наука – надто серйозна сфера діяльності, щоб і надалі зберігати нинішній стан управління нею. Потрібна чітка, зрозуміла й діюча система, на вершині якої повинна стояти НАН України», – заявив він.

«Зусиллями президента НАН України Б. Патона сформовано конкурентоспроможний інтелектуальний простір держави, розгалужену інфраструктуру знань та впливу на економічне, суспільне, культурне життя. Прокладені Патонами (батьком і сином) з академічної науки в реальне життя мости мають надвисокий запас стійкості, як і сама академія, вдягнута ними в броню інтелекту й мудрості» – зазначив В. Литвин.

Голова Верховної Ради України у своєму виступі наголосив на важливості пріоритетного фінансування вітчизняної науки (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2012. – 27.02).

Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про державне мито».

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 9737) розроблено з метою законодавчого вдосконалення врегулювання питання визначення платників державного мита, об'єктів та розмірів ставок державного мита, порядку його сплати і звільнення від сплати та забезпечення покриття витрат державного або іншого уповноваженого законом на те органу, у зв'язку з його діяльністю щодо надання послуг, визначених цим законопроектом (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2012. – 27.02).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує проект закону про ґрунти та їх родючість.

Проектом (реєстр. № 9731) пропонується визначити правові, економічні, екологічні та соціальні основи використання ґрунтів та охорони їх родючості,

встановити основні принципи державної політики у цій сфері, вимоги щодо збереження стану та якості ґрунтів, захисту їх від негативних природних та антропогенних впливів.

Підтримуючи необхідність збереження та невиснажливого використання ґрунтів України, члени комітету під час обговорення наголошували, що більшість положень законопроекту «не несе регламентуючого навантаження та є декларативними, тобто такими, що не наповнені конкретним юридичним змістом та фактично дублюють норми інших законів України».

Тому, вважають члени комітету, доцільно внести комплексні зміни до законів України, якими регулюються суспільні відносини у цій сфері (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 27.02*).

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Марокко про морське торговельне судноплавство.

На засіданні зазначалося, що угода спрямована на сприяння розвитку взаємовигідних відносин між Україною і Королівством Марокко у сфері морського торговельного судноплавства та на скорочення часу перебування суден у своїх портах і спрощення адміністративних та інших формальностей, чинних у цих портах відповідно до національного законодавства держав.

Комітет підкреслив, що ратифікація Угоди і практична реалізація її положень справлять позитивний вплив на розвиток співробітництва у сфері морського торговельного судноплавства між Україною і Королівством Марокко. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0247 (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 27.02*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації законодавства про попереднє ув'язнення та забезпечення конституційних прав і свобод осіб, узятих під варту.

Проектом (реєстр. № 9216), поданим народними депутатами А. Яценюком і Р. Князевичем, пропонується покращити правове становище осіб, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення, розширити права осіб, узятих під варту, лібералізувати режим у місцях попереднього ув'язнення, оптимізувати порядок надання побачень особам, узятим під варту, а також удосконалити положення Кримінально-виконавчого кодексу щодо забезпечення здійснення контролю за ув'язненими.

Члени комітету більшістю голосів підтримали законопроект, прийняття якого, на їхню думку, сприятиме мінімізації негативних наслідків ув'язнення, усуненню недоліків у діяльності пенітенціарної системи України тощо (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 27.02*).

Відповідно до ст. 28 Бюджетного кодексу України головні розпорядники коштів державного бюджету до 15 березня року, що настає за звітним, здійснюють публічне представлення та публікацію інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені їм законом про Державний бюджету України, відповідно до вимог та за формою, встановленими Міністерством фінансів України (Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 27.02).

Законопроект про реструктуризацію НАК «Нафтогаз України», розгляд якого блокує опозиція, не містить жодного слова про приватизацію української газотранспортної системи. Він спрямований, насамперед, на виконання Україною своїх зобов'язань як члена Європейського енергетичного співтовариства. Про це в ефірі 5-го каналу заявив народний депутат, заступник голови парламентської фракції Партії регіонів, радник Президента України А. Кінах.

Він нагадав, що 1 лютого 2011 р. Україна зробила дуже рішучий крок, і сьогодні вона є членом Європейського енергетичного співтовариства. Відповідно до вимог Енергетичної хартії, ратифікованої українським парламентом, усі операції з видобутку, транспортування та реалізації природного газу споживачам мають бути чітко розподілені.

«Проект закону, довкола якого вирують політичні пристрасті, перш за все, спрямований на виконання Україною своїх зобов'язань перед європейським співтовариством. Мова йде про створення юридичної особи “Укртрансгаз”, яка має бути 100 % державною компанією і в рамках вимог Енергетичної хартії займатиметься транзитом природного газу. Жодного слова у цьому законопроекті про приватизацію немає. Тим більше, що в Україні діють закони, які забороняють приватизацію української ГТС, і ніхто не має наміру їх змінювати», – наголосив А. Кінах.

За його словами, невиконання Україною своїх зобов'язань може призвести до блокування поступлення міжнародних фінансових ресурсів, таких необхідних для модернізації вітчизняної газотранспортної системи (*Официальный сайт Партии регионов (www.partyofregions.org.ua). – 2012. – 27.02).*

Согласованная социальными партнерами версия проекта нового Трудового кодекса не получила поддержки членов парламентского Комитета по вопросам социальной политики и труда.

По словам главы комитета В. Хары (Партия регионов), 51 предложение к кодексу теперь должно получить правовую оценку юридического управления парламента. После этого нормы будут интегрированы в текст поправок ко второму чтению, подготовленных комитетом в декабре 2009 г. Уже в сессионном зале во второй половине марта народные депутаты смогут решить

дальнейшую судьбу документа.

Одно из спорных положений законопроекта, против которого возражает Федерация работодателей Украины (ФРУ), – возможность участия сотрудников в управлении предприятием по регламенту, закреплённому уставом юридического лица или коллективным договором. В. Хара уверяет, что эти нормы упростят взаимоотношения профсоюзов и работодателей и исключат необходимость частых обращений в суды.

Между тем профсоюзам все же удалось отстоять право наложения штрафов за задержку выплаты зарплаты в размере двойной ставки Национального банка. ФРУ не удалось убедить профсоюзы в нецелесообразности выплаты зарплат во время проведения забастовок. При этом сроки уведомления работодателя о начале забастовки сокращены с 7 до 3 дней, а на постоянно работающем производстве – с 15 до 7 дней. Исключена необходимость информировать работодателя о сроках забастовки. Кроме того, расширен перечень оплачиваемых видов отпуска, например, за усыновление детей дается 56–70 дней. Предложены следующие нормы продолжительности труда: до 12 часов в день и 48 часов в неделю; сверхурочные не должны превышать 4 часа в течение 2 дней подряд и 120 часов в год; перерыв в работе должен длиться от 30 мин до 2 часов в день.

Предложено, чтобы Кодекс вступил в силу 1 января 2013 г., что, по мнению заместителя главы ФПУ Г. Осового, позволит всем сторонам подготовиться к работе в новых условиях, а при необходимости – внести в кодекс поправки. Однако профсоюзы и работодатели обратились к парламентскому комитету с просьбой перенести рассмотрение документа, поскольку еще есть шанс найти компромисс по 2–3 спорным моментам из 12. «В противном случае перспектива рассмотрения сомнительна», – считает Г. Осовой (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>)*. – 2012. – 27.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович узяв участь в урочистостях з нагоди відзначення 80-річчя утворення Дніпропетровської області.

Вітаючи присутніх, глава держави зазначив: нині Дніпропетровщина належить до регіонів-лідерів модернізації України. «Тут успішно розвивається соціальна сфера, створено сприятливий інвестиційний клімат, збільшується виробництво, будуються інфраструктурні об'єкти та ремонтуються дороги», – сказав він.

В. Янукович також нагадав, що у Кривому Розі почав працювати сучасний перинатальний центр, а в Дніпропетровську він наразі будується. «Те, що заплановано – буде гордістю не тільки місцевої, а й державної медицини», – зазначив він.

«Переконали, усі досягнення Дніпропетровської області за останні два роки – це тільки початок великого шляху з відродження та розквіту

Придніпров'я та всієї України», – сказав глава держави.

З нагоди свята Президент вручив державні нагороди працівникам підприємств, установ та організацій Дніпропетровської області (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Однією з головних цілей медичної реформи, реалізація якої продовжиться в Україні, є забезпечення ефективної первинної допомоги. Про це Президент України В. Янукович сказав в інтерв'ю журналістам у Дніпропетровську.

«Первинна медична допомога в Україні повинна бути якісною і своєчасною», – наголосив глава держави.

«Реформа медичної галузі буде продовжуватися. Навіть високорозвинуті країни не припиняють реформи у цій сфері», – зазначив Президент.

В. Янукович водночас висловив переконання, що медичну галузь не можна реформувати поспіхом. «Найголовніше, щоб те, що ми робимо, було перспективно і надійно», – наголосив глава держави.

В. Янукович звернув увагу на позитивні зрушення, які відбулися у сфері надання первинної медичної допомоги Дніпропетровщини. Президент також поставив місцевій владі завдання відкрити перинатальний центр у Дніпропетровську вже в першій половині поточного року (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Україна активно працюватиме над диверсифікацією джерел газопостачання та питанням застосування альтернативних видів палива. Про це Президент України В. Янукович заявив в інтерв'ю журналістам у Дніпропетровську.

«Україна пішла шляхом скорочення споживання природного газу, і ми значно знизили закупки. Ми пішли шляхом застосування альтернативних видів палива, диверсифікації джерел постачання газу», – зазначив глава держави.

За словами В. Януковича, ця програма розвиватиметься незалежно від перебігу газових переговорів із Росією. «Якщо не буде альтернативи для України – наша позиція буде завжди слабкою, ми це добре розуміємо. Це розуміють і наші партнери в Росії», – сказав він.

Глава держави зазначив, що газове питання завжди було серед основних в українсько-російських відносинах. У цьому контексті він укотре нагадав, що через не вигідний для України контракт 2009 р. держава сьогодні має найвищу ціну на газ у світі і несе значні збитки.

Президент висловив сподівання, що під час українсько-російських переговорів буде знайдено розумне, компромісне рішення. «Я думаю, вони (переговори) приведуть до якогось компромісного рішення», – сказав

Президент, додавши, що переговори не припиняються і тривають практично два роки. Глава держави водночас наголосив на неприпустимості підвищення ціни на газ для населення України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Курс на глибоку модернізацію та нові проекти є основою подальшого економічного розвитку України. Про це Президент України В. Янукович сказав під час виступу на урочистостях з нагоди відзначення 80-річчя утворення Дніпропетровської області.

«Ресурс минулого майже вичерпано, і без нових проектів і глибоких змін ми не зможемо розвивати країну. Тому при кожній нагоді підкреслюю: у курсу на глибоку модернізацію немає і не може бути альтернативи», – наголосив глава держави.

Важливою складовою на шляху модернізації країни В. Янукович назвав боротьбу з корупцією та бюрократією.

Водночас Президент зазначив, що розпочаті реформи вже дають перші позитивні результати, зокрема зростання національної економіки. «Зростання ВВП, за підсумками 2010 р., було більше 4 %, а 2011 р. становило понад 5 %. Важливо, що забезпечено, передусім, стійке зростання галузей реального сектору економіки, зокрема, промисловості, сільського виробництва, будівництва», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Президент України В. Янукович переконаний, що фахівці повинні напрацювати свої пропозиції щодо змін до Основного закону країни. Глава держави також наголошує на необхідності проведення широких публічних дискусій з цього питання.

«Ми повернулись до конституційного процесу. Створюється Конституційна асамблея, до якої увійдуть представники наукових та експертних кіл, громадські організації», – зазначив Президент у своєму виступі на урочистостях з нагоди 80-річчя утворення Дніпропетровської області.

Говорячи про несправедливі нарікання, що сьогодні лунають стосовно асамблеї, а також про відмову деяких опозиційних партій брати участь в її роботі, Президент сказав: «Може й непогано буде, якщо політичні партії почекають, поки фахівці напрацюють свої пропозиції та проведуть широкі публічні дискусії. Іноді корисно просто послухати розумних людей, без політичних “ток-шоу” та популістської пропаганди» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Президент України В. Янукович наголошує, що у зовнішній політиці держави зроблено ряд серйозних кроків, які «суттєво посилили наші позиції». Про це він заявив під час виступу на урочистостях з нагоди 80-річчя утворення Дніпропетровської області.

«У 2011 р., по суті, завершено переговорний процес щодо створення зони вільної торгівлі та політичної асоціації України та ЄС. Розраховуємо, що вже в цьому році документ буде парафоровано», – зокрема сказав глава держави.

В. Янукович нагадав, що Україна сьогодні нарощує свою присутність у нових центрах зростання – як на Сході, так і на Заході та Півдні, а також активно бере участь у міжнародному процесі контролю за нерозповсюдженням ядерних матеріалів.

Президент також зазначив, що Україна має власну позицію щодо розвитку відносин із країнами Латинської Америки, Азіатсько-Тихоокеанського басейну та країнами Африки.

Говорячи про розвиток відносин з країнами Митного союзу, глава держави нагадав, що запропонована Україною формула «3+1» є актуальною та цікавою для більшості країн СНД, які також шукають свою модель співпраці з цим інтеграційним об'єднанням (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.02).**

У 2012 р. влада зробить акцент на впровадженні якісно нової регіональної політики та розвитку територій. Про це Президент України В. Янукович заявив під час виступу на урочистостях з нагоди відзначення 80-річчя утворення Дніпропетровської області.

«У 2012 р. ми робимо акцент на розвиток територій», – наголосив В. Янукович.

На переконання глави держави, саме у регіонах мають на повну потужність розгорнутися подальші реформаційні зміни. В. Янукович також зазначив, що задоволений роботою Ради регіонів при Президентові України. «Вважаю, що ефективно працює Комітет реформ. Рада регіонів та уряд стали справжнім “керуючим центром” модернізації», – сказав Президент (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.02).**

Президент України В. Янукович висловив співчуття у зв'язку зі смертю А. Бенкендорфа.

«Прийміть мої щирі співчуття у зв'язку з непоправною втратою – смертю люблячого чоловіка і батька, щирого друга і митця – А. Бенкендорфа. У пам'яті всіх, хто знав і працював разом з Андрієм Олександровичем, він залишиться блискучим режисером, талановитим сценаристом і продюсером, яскравою особистістю, чий творчий доробок посів достойне місце у

сучасному кіномистецтві», – ідеться у співчутті глави держави рідним, близьким та друзям померлого (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Прем'єр-міністр України М. Азаров працюватиме на своїй посаді. «Той досвід колосальний, який є у М. Азарова, потрібно використовувати. У нього є цей потенціал», – сказав Президент України В. Янукович в інтерв'ю журналістам Є. Кисельову, С. Шустеру та А. Куликову.

Глава держави підтвердив, що питання про нового керівника Кабінету Міністрів порушувалося. «Ми дуже відкрито цю тему обговорювали у вузькому колі. Спочатку без Миколи Яновича, а потім з Миколою Яновичем... Ми дійшли однозначного висновку, що Азаров – з його перевагами і недоліками – на даному етапі виконав свою місію гідно», – підкреслив В. Янукович. Президент, зокрема, звернув увагу, що в складних умовах урядові вдалося досягти зростання економіки.

«Так, М. Азаров “нахапався” негативу, але ж ми маємо бути справедливими – це не його особисті недоліки, це недоліки, за великим рахунком, ті, які загалом мала влада щодо багатьох питань. А він як керівник виконавчої влади, звичайно, більше, ніж будь-хто інший, несе за це відповідальність», – зазначив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Президент України В. Янукович наголошує, що влада реагуватиме на всі сигнали стосовно обмеження свободи слова. «Якщо такі випадки є, значить, ми повинні відслідкувати, які заходи вживаються, яка реакція. Не було такого випадку, щоб ми не реагували, якщо виникали ці питання», – підкреслив глава держави в інтерв'ю журналістам Є. Кисельову, С. Шустеру та А. Куликову.

«Ніколи, за всі часи, коли я був при владі, я не ставив питання обмеження свободи слова. Ніколи. Тобто ми не ставили собі це за мету. Навпаки – ми ставили питання, як створити конкурентне середовище. А конкурентне середовище неможливо створити без свободи слова», – наголосив В. Янукович.

Безумовно, визнав глава держави, питання щодо свободи слова в Україні існують – і це пов'язано із «залишками ментальності минулого» у чиновників різних рівнів. «Та що стосується динаміки, звичайно, таких випадків стає дедалі менше. Я впевнений, що ми на цьому шляху подолаємо ті недоліки, які у нас ще є», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу дасть змогу оцінити справу Ю. Тимошенко з позиції європейських законодавчих стандартів. Про це Президент України В. Янукович сказав в інтерв'ю журналістам Є. Кисельову, С. Шустеру та А. Куликову.

«Я дуже зацікавлений в тому, щоб ми знайшли правильне рішення. Але як його знайти? Це не так просто. Сьогодні те, що ми робимо, той комплексний підхід – це Кримінальний процесуальний кодекс, який, я сподіваюся, буде прийнятий», – сказав Президент.

В. Янукович зазначив, що новий КПК змінить ситуацію і дасть змогу під новим кутом зору подивитися на всі справи. Президент вкотре наголосив, що і суди, і правоохоронні органи зобов'язані працювати згідно з чинним законодавством.

Сьогодні, зазначив глава держави, процес у справі Ю. Тимошенко ще не завершився. «Після того, як ми отримуємо рішення Касаційного суду, тоді наступить момент такий – чи є відповідно до закону ще інстанція в Україні, яка може розглянути цю справу, чи ні? Згідно з нинішнім законодавством – ні. Але якщо ми прийнемо Кримінальний процесуальний кодекс, я думаю, що така можливість у нас з'явиться», – сказав В. Янукович. «І ось тут я за те, щоб це питання було розглянуто вже відповідно до нового Кримінального процесуального кодексу», – додав він.

Щодо можливості помилування Ю. Тимошенко, сказав Президент, про це можна буде говорити тільки після остаточного завершення судового процесу (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.02).**

Цьогорічні парламентські вибори в Україні відбудуться чесно та прозоро. Про це заявив Президент України В. Янукович в інтерв'ю журналістам Є. Кисельову, С. Шустеру та А. Куликову.

«Ми, звичайно, повинні, зобов'язані показати, що ми – країна цивілізована, європейська, і для нас втрата одного відсотка, умовно кажучи, за який ми боротимемось, не має якогось колосального значення, як втрата довіри до влади з боку міжнародної спільноти, наших людей», – зазначив він.

Саме тому, наголосив Президент, надзвичайно важливо, щоб ці вибори пройшли чесно і прозоро (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.02).**

Президент України В. Янукович загалом позитивно оцінює діяльність голови Київської міської державної адміністрації О. Попова. Про це глава держави заявив в інтерв'ю журналістам Є. Кисельову, С. Шустеру та А. Куликову.

«Я дуже багато уваги приділяю зараз роботі голови адміністрації Київської Попова, він постійно звітує, що робить, як робить. І більшість з того, що він робить, мені

подобається», – сказав Президент.

В. Янукович також зазначив, що як глава держави готовий підтримувати ініціативи щодо облаштування Києва. «Допомагаю там, де можу – і це мій обов'язок, тому що це столиця. Я вважаю, що Президент інакше не може ставитися до цього», – додав він.

Водночас глава держави висловив переконання, що об'єктивну оцінку роботи керівника КМДА, безумовно, можуть дати лише жителі міста. «Судити треба вам, киянам – що при О. Попові стало, як було до нього. Однозначно можу сказати: той період часу, коли працював Л. Черновецький, був поганим для міста. О. Попов значно покращив цю роботу», – сказав він. «Людам не розмови потрібні, а конкретні справи», – додав Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.02).*

Президент України В. Янукович заслухав доповідь голови Вінницької обласної держадміністрації М. Джиги про стан соціально-економічного розвитку регіону.

Глава держави наголосив, що хоче почути, як область закінчила 2011 р., плани її розвитку на 2012 р.

Як повідомив після зустрічі голова Вінницької ОДА, Президент також поцікавився рівнем діалогу влади та громадян – насамперед ідеться про особистий прийом.

За словами керівника регіону, говорячи про ситуацію в АПК області, він, зокрема, доповів Президентові про розвиток тваринництва та молочного скотарства. Особливу увагу, зазначив М. Джига, глава держави приділив проблемним питанням Вінницької області, зокрема, завершенню будівництва хірургічного корпусу лікарні ім. М. І. Пирогова.

Зустріч відбулася в резиденції Президента України у с. Нові Петрівці (Межигір'я).

Довідково. За результатами робочої поїздки до Вінницької області Президент України 15 червня 2011 р. доручив Прем'єр-міністру М. Азарову надати державну підтримку для завершення будівництва хірургічного корпусу лікарні ім. М. І. Пирогова та його оснащення сучасним медичним обладнанням з метою введення в експлуатацію до Дня незалежності України у 2012 р. Для завершення робіт необхідно 169,3 млн грн, з яких понад 91 млн грн – на обладнання *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 25.02).*

Президент України В. Янукович провів зустріч із новопризначеним першим заступником голови СБУ П. Шатковським, до обов'язків якого входить організація безпеки під час проведення в державі фінальної частини Євро-2012.

Під час зустрічі глава держави наголосив на необхідності якісного

проведення всіх необхідних заходів щодо гарантування безпеки та комфортного перебування в Україні гостей та учасників масштабного спортивного свята.

«Україна вперше прийматиме у себе міжнародний спортивний захід такого високого рівня. Прибуде чимало гостей, і вони мають почувати себе у безпеці. Але ці заходи безпеки не повинні завадити нашим гостям відчувати традиційну українську гостинність», – підкреслив Президент.

Зустріч відбулася в резиденції Президента України у с. Нові Петрівці (Межигір'я) (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 25.02).*

Залучення інвестицій та широке застосування новітніх технологій – запорука зростання національної економіки, покращення добробуту людей та підвищення конкурентності української продукції на світових ринках. Про це заявив Президент України В. Янукович в інтерв'ю програмі «Вечори з Віталієм Коротичем».

«Без залучення новітніх технологій, без залучення інвестицій країна не має майбутнього. Тільки новітні технології дадуть можливість займатися енергозбереженням, випускати якісну продукцію з конкурентною ціною», – сказав глава держави.

В. Янукович також звернув особливу увагу на необхідність істотно збільшити у структурі національного експорту частку продукції з високою доданою вартістю. «Україна має величезний сировинний потенціал... Наше завдання – займатися поглибленням переробки сировини, таким чином змінити структуру експорту, щоб там була переважно продукція з високою доданою вартістю. Це ріст економіки, нові робочі місця, наше майбутнє», – сказав він.

За словами В. Януковича, конкурентне середовище у світі стає дедалі більш жорстким і потрібно бути сильними, щоб такій державі, як Україна, експортувати 60 % своєї продукції. «Ми повинні бути конкурентоздатними. Якщо не будемо підвищувати конкурентоздатність, проводити гнучку політику на міжнародному рівні – це означатиме, що ми не маємо перспективи», – наголосив Президент.

Україна має величезний інвестиційний потенціал, зазначив глава держави. «Залучення інвестицій і новітніх технологій – це наша ідеологія, покладена в основу розвитку країни», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 25.02).*

Президент України В. Янукович готовий до конструктивного діалогу з опозицією. Про це глава держави сказав в інтерв'ю програмі «Вечори з Віталієм Коротичем».

«Я отримав листа, де опозиція вимагає зустрічі з Президентом. Навіщо

вимагати? Я запрошував багато разів представників фракцій Верховної Ради і від опозиції, і від коаліції, разом з керівництвом поговорити на ту чи іншу тему актуальну... У мене є постійне бажання зустрічатися і відчувати настрої в парламенті», – наголосив Президент.

За словами В. Януковича, він зацікавлений в тому, щоб серед політичних сил України була конкуренція ідей та пропозицій. «Я нікому не закриваю рота. Є позиція – будь ласка, висловлюйте її, є конкурентне політичне середовище – конкуруйте», – сказав він.

Водночас Президент додав, що політиканство, популізм та низький рівень політичної культури часто заважають об'єднувати зусилля держави навколо інтересів громадян.

Глава держави висловив переконання, що політична конкуренція в Україні повинна бути цивілізованою. «Я прагну, щоб цей процес був цивілізований в нашій країні, і ми з повагою ставились один до одного. Щоб була певна культура відносин», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 25.02*).

Формування справедливої ціни на газ є для України принциповим питанням, оскільки йдеться про збереження конкурентоздатності національних підприємств та недопущення підвищення тарифів для населення. Про це Президент України В. Янукович заявив в інтерв'ю програмі «Вечори з Віталієм Коротичем».

«Ціна на газ, безумовно, має для нас принципове значення... Ми скоротили обсяги споживання і головна причина в тому, що ми такі гроші не можемо платити», – сказав Президент.

Глава держави вкотре наголосив: перекладати на людей завищену ціну на газ було б несправедливо. «Тому я не пішов на це», – сказав він.

Безумовно, зазначив В. Янукович, газове питання сьогодні є ключовим у відносинах України та Росії. «Сподіваюся, після виборів ми знайдемо рішення, відповіді на ці питання», – сказав він.

Водночас глава держави підкреслив: Україна реалізовуватиме програму розвитку вітчизняного видобутку та пошуку нових джерел газопостачання. «Програма енергозбереження, яку ми прийняли на Раді національної безпеки і оборони, затверджена і працюватиме незалежно від того, якою буде ціна на газ. Все одно ми зацікавлені, щоб скорочувати обсяги споживання газу та шукати альтернативні шляхи газопостачання», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 25.02*).

Курс України на європейську інтеграцію є незворотнім. Про це заявив Президент України В. Янукович в інтерв'ю програмі «Подобиці тижня».

«Ми прийняли рішення, і у нас підготовлені документи, які, я переконаний, будуть проходити процедуру ратифікації в Європейському

Союзи – це Угода про асоціацію, про створення зони вільної торгівлі», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 26.02).

Соціальна допомога, яка виплачується громадянам, має бути осучаснена та адресна. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров 27 лютого під час засідання Кабінету Міністрів.

Глава уряду висловив переконання в тому, що потрібно знаходити всі можливості для осучаснення розмірів соціальної допомоги, зокрема для її збільшення. За його словами, допомога, яку отримують громадяни від держави, має бути не формальною, а реальною. Так, М. Азаров піддав критиці, наприклад, незмінний з 90-х років розмір допомоги на харчування для деяких категорій чорнобильців, який становить всього-на-всього 12 грн на місяць. «Соціальна допомога повинна бути відчутною і не принижувати людей», – наголосив М. Азаров. При цьому він додав, що отримувати таку підтримку з боку держави повинні ті, хто дійсно її потребує.

Глава уряду М. Азаров доручив віце-прем'єр-міністру, міністру соціальної політики С. Тігіпку проаналізувати перелік соціальних виплат, запропонувати Уряду нові підходи до нарахування соціальної допомоги. Прем'єр-міністр наголосив, що очікує конкретних пропозицій щодо осучаснення механізмів виплат соціальної допомоги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 28.02).

Підтримання цінової стабільності є одним з головних завдань уряду і регіональних адміністрацій. Ціни на товари мають бути обґрунтованими, їх зміна, відповідно до законодавства, має заздалегідь декларуватися, і державні органи при цьому мають стояти на захисті прав та інтересів споживачів. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час розгляду проекту Указу Президента щодо положення про Державну інспекцію України з контролю за цінами.

Проект нормативного акту розроблено Кабінетом Міністрів України на виконання рішення Глави Держави. Як відомо, 19 січня 2012 р. Указом Президента України № 19 «Про Державну інспекцію України з контролю за цінами» було утворено відповідний орган, на який покладено функції з регулювання державної політики в сфері ціноутворення.

Передбачається, що Мінекономрозвитку, Антимонопольний комітет та Інспекція у двомісячний термін у встановленому порядку подадуть пропозиції щодо внесення до актів законодавства змін в частині вивчення механізмів контролю та нагляду за дотриманням центральними та місцевими органами влади, Радою міністрів АР Крим, суб'єктами господарювання вимог щодо формування, встановлення та застосування цін.

Таким чином розмежовуються відповідні функції між Антимономольним комітетом та Державною інспекцією України з контролю за цінами. Зокрема, щодо моніторингу, дослідження і аналізу динаміки цінових процесів, надання

висновків щодо економічного обґрунтування рівнів оптово-відпускних цін на продовольчі товари, зміни на які підлягають декларуванню, та здійснення контрольно-наглядових функцій за додержанням порядку формування, установлення та застосування цін і тарифів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 27.02).

Уряд виділив 43,7 млн грн для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що сталася 7–8 лютого 2012 р. на території міст Ялта, Алушта та смт Гурзуф. Відповідне рішення Кабінет Міністрів України ухвалив 27 лютого 2012 р.

Як відомо, внаслідок складних метеорологічних умов, пов'язаних зі шквальним вітром швидкістю 25–30 м/с та зниженням температури до -30 С, на території Автономної Республіки Крим 7–8 лютого 2012 р. шестибальним штормом було ушкоджено берегоукріплювальні споруди узбережжя Криму. При обстеженні комісією, сформованою Оперативним штабом із забезпечення безперебійної роботи об'єктів та служб життєзабезпечення на території АРК, було встановлено великі пошкодження набережної, підпірних стінок вздовж берегової лінії та частини каналізаційного колектора в районі міст Ялта та Алушта. За попередніми даними, для проведення першочергових заходів із відновлення постраждалих об'єктів потрібно: набережної і берегоукріплювальних споруд у м. Ялта – 12,4 млн грн, набережної ім. Пушкіна у смт Гурзуф – 10,1 млн грн, набережної Професорського куточка. Алушта – 17,7 млн грн, зруйнованих ділянок колектора – 3,5 млн грн.

Перелік відповідних витрат має у тижневий термін затвердити Рада міністрів АР Крим, погодивши ці питання з Мінекономрозвитку, Мінфіном та Мінрегіоном. Згідно з розпорядженням уряду, відповідні видатки будуть здійснені Міністерством фінансів за рахунок коштів резервного фонду держбюджету (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 27.02).

Робота уряду спрямована на зростання національної економіки, що обумовить покращання соціального забезпечення громадян, їх якості життя. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив, спілкуючись з користувачами соціальної мережі «Фейсбук».

За його словами, зростання реальної заробітної плати, соціальної допомоги, в тому числі пенсій та стипендій, їх підвищення реалізується урядом за рахунок додаткових коштів, що надходять в результаті розвитку нашої економіки. «Чим швидше розвивається економіка, тим більше надходить грошей у бюджет і тим більше соціальних завдань ми можемо вирішити, – підкреслив Прем'єр-міністр. – Лінія уряду спрямована на зниження тиску на наших підприємців, і ми сподіваємося, що ця лінія дозволить пережити сьогоднішні труднощі і набрати високі темпи розвитку. А це гарантія того, що будуть рости і доходи наших людей» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 24.02).

Уряд запровадить соціальне замовлення для благодійних організацій, що надають допомогу соціально незахищеним верствам населення. Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров під час консультацій з громадськими організаціями щодо питань соціального захисту населення.

«Держава має напрацювати принципи соціального замовлення і передбачати в бюджеті певні ресурси на реалізацію такого соціального замовлення благодійними організаціями», – зазначив глава уряду.

Прем'єр-міністр наголосив на необхідності на законодавчому рівні визначити засади діяльності таких благодійних організацій. Він також запропонував благодійним організаціям створити об'єднання для більш тісної співпраці з урядом у вирішенні питань соціально незахищених громадян. «Було б набагато простіше, якби всі благодійні організації об'єдналися хоча б на рівні координації, вибрали б собі коаліційне керівництво – 10–15 осіб, які б взаємодіяли з нами і ми могли б максимально скоординувати нашу роботу», – сказав Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 24.02*).

Законопроекти щодо пільгового податкового режиму та інших спеціальних умов для ІТ-галузі необхідно ухвалити найближчим часом. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпка під час зустрічі з представниками компанії EPAM Systems, яка займається розробкою проектного програмного забезпечення.

За словами С. Тігіпка, ІТ-сфера – одна з найперспективніших в українській економіці і може потягнути за собою розвиток інших галузей. «Минулого року обсяг ринку інформаційних технологій досяг близько 1 млрд дол. У ринку хороший потенціал зростання, який буде реалізований завдяки більш сприятливим умовам роботи ІТ-компаній», – заявив урядовець.

Зокрема, віце-прем'єр-міністр зазначив, що під його керівництвом були підготовлені зміни до законодавства, які передбачають впровадження 5-відсоткового податку на прибуток підприємств. Податок на доходи фізосіб і єдиний соціальний внесок теж пропонується встановити на рівні 5 %.

«Саме такі ставки будуть конкурентоспроможними з тими, які діють в Індії, Китаї, що лідирують у сфері ІТ на світовому ринку. І ми докладемо всіх зусиль, щоб наші пропозиції були враховані у Верховній Раді, де зараз розглядаються відповідні законопроекти», – підкреслив С. Тігіпка.

Звертаючись до представників ІТ-спільноти, віце-прем'єр закликав їх брати участь в удосконаленні законодавства, що регулює роботу ІТ-сфери. «На мою підтримку завжди можете розраховувати», – зазначив С. Тігіпка (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 27.02*).

У Севастополі на аеродромі «Бельбек» відбулася робоча зустріч міністра оборони України Д. Саламатіна з міністром оборони Російської

Федерації А. Сердюковим.

Глави оборонних відомств України і Росії скористалися можливістю провести робочу зустріч в рамках роботи у частинах і підрозділах Збройних сил України та Чорноморського флоту Російської Федерації.

Під час зустрічі Д. Саламатін та А. Сердюков обговорили питання стану та перспектив розвитку двостороннього співробітництва в оборонній галузі, військово-технічного співробітництва, а також низку питань соціального спрямування.

У зустрічі керівників оборонних відомств України і Росії взяли участь начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних сил України генерал-лейтенант В. Замана та начальник Генерального штабу Збройних сил Російської Федерації – перший заступник міністра оборони Російської Федерації генерал армії Н. Макаров (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua).* – 2012. – 27.02).

Перед Міноборони поставлено чітке завдання – у найкоротші терміни розробити нову Концепцію реформування і розвитку Збройних сил України. Одним із важливих її аспектів є вирішення соціальних проблем військових. На цьому 27 лютого наголосив міністр оборони України Д. Саламатін під час робочої поїздки до Севастопольського гарнізону.

Як він підкреслив, керівництво оборонного відомства сконцентрує зусилля, в першу чергу, на раціональному розподілі бюджетних коштів. «У найкоротші терміни ми проведемо ревізію усього, що є у Збройних силах, побачимо, в яких умовах служать і живуть військові», – зазначив Д. Саламатін.

За словами міністра оборони України, вже перший погляд на життєдіяльність української армії показав наявність багатьох проблем у цій сфері. Але усі вони будуть розв'язані найближчим часом. «Основне наше надбання – не «залізо», а люди. У цьому контексті Президент України поставив перед нами чіткі завдання. І ми їх виконаємо», – запевнив Д. Саламатін (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua).* – 2012. – 28.02).

Україна і Польща готові провести Чемпіонат Європи з футболу 2012 р. на високому рівні. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України Б. Колесніков під час відкриття телемоста «Варшава – Київ. 100 днів до Євро-2012».

«Ми пройшли великий шлях у стислі терміни і практично готові до проведення чемпіонату Європи. Ніхто у світі за 18 місяців не створив таку інфраструктуру, як ми в Україні», – підкреслив Б. Колесніков.

Він нагадав, що в Україні у межах підготовки до Євро-2012 було побудовано чотири новітні стадіони, нові готелі, а також у дуже короткий час – чотири аеропорти з трьома злітно-посадковими смугами. Віце-прем'єр-міністр подякував польським колегам і побажав довести до кінця підготовку

до Євро-2012. «Абсолютно зрозуміло, що турнір буде проведений на високому рівні», – сказав Б. Колесніков (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 27.02).

27 лютого 2012 р. відбулась зустріч Голови Державного агентства України з управління державними корпоративними правами та майном Д. Колеснікова з представниками кубинської делегації на чолі із заступником Голови ради міністрів Республіки Куба М. Мурільо.

Учасники обговорили перспективні напрями співробітництва між Україною та Кубою, а також результати проведення соціально-економічних та адміністративної реформ в країнах. Керівника кубинської делегації М. Мурільо зацікавив досвід проведення реформи управління державної власності в Україні, зокрема створення державних холдингових компаній.

Д. Колесніков презентував гостям стратегію реформування управління державною власністю в Україні, і на прохання представників кубинської делегації більш детально зупинився на структурі та етапах створення державних холдингових компаній. «Управління холдинговою компанією здійснюватиметься наглядовою радою у складі представників уряду, ревізійної комісії та незалежної експертної ради. Завдання агентства – створити кваліфіковану управлінську команду холдингу, а також реструктуризувати і підготувати активи для ефективного управління», – наголосив очільник відомства.

У підсумку сторони висловили пропозицію створення спільної робочої групи для продовження співпраці не лише у напрямку реалізації економічних реформ обох країн, а й розширення співробітництва в галузі машинобудування, авіації та енергетики. Д. Колесніков нагадав, що Україна надавала Республіці Куба низку пропозицій щодо розширення співпраці, серед яких окремої уваги заслуговує можливість створення вітчизняними підприємствами сервісних центрів з обслуговування літаків сімейства Ан та придбання нових моделей літаків – Ан-148 та Ан-158 (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 28.02).

ПОЛІТИКА

США розчаровані приговором бившому министру внутрешних дел України Ю. Луценко. Об этом в Вашингтоне заявила спикер Госдепартамента В. Нуланд.

«Мы призываем правительство Украины освободить Луценко и других бывших чиновников, которые сейчас находятся в местах лишения свободы», – отметила В. Нуланд.

Ранее приговор бившему министру внутрешних дел Украины осудили европейские политики. В частности, министр иностранных дел Швеции К. Бильдт заявил, что решение по делу Ю. Луценко ставит под сомнение

независимость украинской судебной власти. «Думаю, это решение доказывает, что правовая система в Украине в настоящее время используется, чтобы криминализировать то, что, по сути, является политической деятельностью», – считает К. Бильдт (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 28.02).

Евросоюз выражает свое разочарование обвинительным приговором в отношении экс-главы МВД Украины Ю. Луценко. Об этом говорится в распространенном заявлении вице-президента Еврокомиссии К. Эштон и еврокомиссара по вопросам и европейской политики соседства Ш. Фюле.

«Мы разочарованы приговором в отношении Ю. Луценко, который сигнализирует, что в Украине продолжаются суды, не соблюдающие международные стандарты справедливого, прозрачного и независимого процесса», – отмечается в заявлении.

Представители Еврокомиссии напомнили, что на саммите Украина – ЕС, прошедшем в декабре 2011 г. в Киеве, подчеркивалось, что уважение к верховенству права будет иметь решающее значение для политической и экономической интеграции Украины с ЕС.

Они также напомнили о резолюции Парламентской ассамблеи Совета Европы, требующей от украинской власти освободить от уголовной ответственности экс-премьера Ю. Тимошенко и членов ее правительства. «Мы будем продолжать внимательно следить за событиями, связанными с рассмотрением апелляции Ю. Луценко, Ю. Тимошенко в суде, а также за производством по делу бывшего и. о. министра обороны Иващенко, и других аналогичных случаев», – заявили К. Эштон и Ш. Фюле.

Напомним, Печерский районный суд Киева признал Ю. Луценко виновным в присвоении госимущества в особо крупных размерах и превышении служебных полномочий. Суд приговорил экс-министра к четырем годам лишения свободы с конфискацией имущества (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02).

В Украине отсутствует верховенство права. Об этом министр иностранных дел Швеции К. Бильдт написал на своей странице в Twitter.

Таким образом, он прокомментировал приговор Печерского районного суда Киева экс-министру внутренних дел Ю. Луценко: «Вчерашний приговор Ю. Луценко проливает еще больше света на отсутствие верховенства права в Украине».

В свою очередь министр иностранных дел Канады Дж. Бэрд назвал приговор еще одним примером политически предвзятого и выборочного преследования в Украине. «Осуждение бывшего министра внутренних дел Украины Ю. Луценко является, как и раньше, тревожной тенденцией в Украине. Это еще один случай очевидной политической zaangażированности и выборочного преследования в Украине», – говорится в заявлении. «Это

осуждение, как и приговор Ю. Тимошенко, идет вразрез с демократическими устремлениями украинского народа и подрывает институты, от которых зависит мирное, процветающее и демократическое общество», – подчеркнул Дж. Бэрд. «Канада, как и прежде, выступает за свободу, демократию, права человека и верховенство закона для всех украинцев», – добавил глава МИД Канады (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 28.02*).

Оппозиционеры готовы платить своей свободой за освобождение страны от режима Президента Украины В. Януковича. Об этом говорится в заявлении экс-премьера Ю. Тимошенко, распространенном партией «Батьківщина».

«День осуждения Ю. Луценко – это еще и день провозглашения приговора режиму В. Януковича. Сегодня мы за решеткой. Но если такую цену мы должны заплатить за освобождение страны, то мы согласны ее платить», – заявила экс-премьер.

Она выразила уверенность в смене действующих лиц на вершине украинского политического Олимпа. «Конец их придет скоро и придет не из-за границы. Их бесславный конец придет из Украины: из Львова и Донецка, из Одессы и Полтавы, из Чернигова и Харькова», – резюмировала экс-премьер (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02*).

Представители Европейской народной партии в Парламентской ассамблее ОБСЕ обеспокоены условиями содержания экс-премьера Украины Ю. Тимошенко в заключении. Об этом говорится в их заявлении, распространенном в Брюсселе.

«Группа также призывает украинскую власть обеспечить лучшую возможную помощь, назначенную Ю. Тимошенко медиками», – отмечают в ЕНП.

В партии также выражают сожаление постоянным нарушением фундаментальных прав человека в Украине в контексте судебного процесса над Ю. Тимошенко и отсутствием уважения к нормам международного права. «Украина ослаблена одной группой, которая контролирует политику и влияет на судебную систему», – полагают в ЕНП. Как известно, возглавляемая Ю. Тимошенко партия «Батьківщина» входит в состав ЕНП на правах ассоциированного члена (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02*).

Экс-прем'єра Ю. Тимошенко номіновано на Нобелівську премію миру. Ю. Тимошенко – одна з 241 номінанта, пише The Daily Telegraph.

Крім Ю. Тимошенко, на премію номіновано також колишнього президента США Б. Клінтона і колишнього канцлера Німеччини Г. Коля. Також серед

домінантів – американський військовий Бредлі Меннінг, який передавав Wikileaks секретні документи. Як відомо, «Світовий конгрес українців» надіслав до Нобелівського комітету лист, у якому підтримав висунення кандидатури Ю. Тимошенко на отримання Нобелівської премії миру (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2012. – 27.02).

«Наша Україна» повинна рішуче запобігти спробам утворити опозицію, паралельну існуючому Комітету опору диктатурі. Про це йшлося під час наради лідера партії В. Ющенко з керівниками обласних організацій партії, повідомляє прес-служба «Нашої України».

В. Ющенко наголосив на тому, що «Наша Україна» має брати активну участь у виборах 2012 р., маючи унікальний ідеологічний та людський потенціал.

Зібрання підтримало необхідність зміцнення єдності демократичної опозиції, посилення координації дій на регіональному рівні та формування єдиного фронту об'єднаної опозиції на виборах до Верховної Ради.

Партійні активісти, які представляли різні регіони держави, висловили впевненість, що «Наша Україна» має виступити в ролі провідника для національно-демократичних партій таких, як партії УНП, КУН, УП «Собор», громадських організацій, та допомогти їм на шляху до об'єднаної опозиції, яка концентрується в Комітеті опору диктатурі, а також представлення єдиного виборчого списку від опозиції.

«Наголошувалося на тому, що «Наша Україна» повинна рішуче запобігти спробам утворити опозицію, паралельну існуючому КОД», – зазначає прес-служба (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2012. – 25.02).

Неотложной проблемой перед Евро-2012 остается размещение гостей в украинских гостиницах, в частности завышенные цены в некоторых из них. Об этом заявил операционный директор УЕФА М. Каллен в ходе телемоста «Варшава – Киев. 100 дней до Евро-2012», сообщает Укринформ.

«Некоторые владельцы отелей выставляют очень высокие цены, это негативно отражается на имидже как страны-организатора, так и турнира в целом, и, безусловно, может негативно сказаться на количестве гостей, которые посетят Украину во время Евро-2012. Поэтому просил бы украинских коллег согласовать цены и снизить их до приемлемого уровня», – подчеркнул М. Каллен.

Информацию операционного директора УЕФА в кулуарах подтвердил и вице-премьер, министр инфраструктуры Украины Б. Колесников. Он согласился, что такая проблема действительно есть. «Однако гостиницы частные, поэтому государство не может влиять на формирование цен», – подчеркнул вице-премьер (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*. – 2012. – 27.02).

Фракция коммунистов угрожает Партии регионов выходом из коалиции. Об этом в Брюсселе по завершению конференции «Украина – ЕС: путь вперед» рассказал секретарь СНБО А. Клюев.

Судя по сказанному А. Клюевым в ходе самой конференции, причиной разногласий стал вопрос о декриминализации статьи Ю. Тимошенко.

Рассуждая о том, как в глазах избирателей возможный демарш будет выглядеть накануне парламентских выборов, секретарь СНБО отметил: «Необходимо, чтобы коалиция еще до выборов доработала». Вместе с тем А. Клюев надеется, что «коалиция до выборов просуществует в нынешнем своем формате» и заявляет, что не допускает возможность отмены или переноса парламентских выборов (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2012. – 28.02).

Лидер партии УДАР В. Кличко предлагает оппозиционным партиям уже сейчас создать специальный координационный центр по защите результатов парламентских выборов. Свою инициативу он высказал во время личной встречи с лидерами оппозиционных партий, в частности «Батьківщини», «Фронта змін» и других, сообщает пресс-служба партии УДАР.

В. Кличко уверен в том, что оппозиция получит убедительную победу на парламентских выборах в октябре 2012 г., но результаты выборов нужно будет защищать вместе, чтобы не дать партии власти шанса украсть ни одного голоса, исказить ни одного бюллетеня.

Лидер УДАРа внес предложение о создании объединенного центра по защите результатов выборов, а также предложил конкретные организационные и кадровые решения. По его словам, сформировать состав этого координационного органа нужно уже в марте. Возглавить его должен человек, обладающий опытом защиты результатов волеизъявления граждан и борьбы с фальсификациями. В. Кличко предложил коллегам по оппозиции конкретную кандидатуру руководителя центра защиты результатов волеизъявления и ждет реакции на его инициативу со стороны руководства оппозиционных партий, в частности А. Турчинова, А. Яценюка и др. «Уже сегодня понятно, что нам придется отстаивать волеизъявление наших избирателей. Поэтому мы должны заранее продумать серьезные механизмы защиты. Мы вышли к партнерам по оппозиции с конкретной инициативой и кадровым предложением и ждем в течение ближайших дней их ответ. Убежден, он будет положительным», – отметил В. Кличко (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 27.02).

Несмотря на заявления оппозиции о «полной утрате доверия» Президентом В. Януковичем, опубликованный к двухлетию его правления рейтинг СОЦИСа показывает обратное. Об этом сообщает «Сегодня».

В. Янукович по-прежнему лидер в условной президентской гонке. Более того, за последний год глава государства из своего рейтинга почти ничего не утратил. 16,9 % рейтинга в феврале прошлого года и 16 % в феврале нынешнего – итог 2011 г. для В. Януковича. Более того, если сложить показатели трех представителей власти, фигурирующих в рейтингах (Президента, С. Тигипко и П. Симоненко, который находится в провластной коалиции), то получится даже небольшое улучшение – 22,7 % в 2011 г., 23,1 % в 2012 г. И это в определенной степени парадокс – ведь последний год вряд ли можно назвать успешным для власти. В чем же причина?

«В равнодушии людей к политике. У большинства людей уже укоренились представления о том, кому они симпатизируют, если симпатизируют вообще. Нынешние показатели главных политических лидеров – это ядро их электората, которое почти не поддается влияниям», – считает политолог К. Бондаренко.

В то же время его коллега В. Карасев убежден, что лидерство Президента обусловлено не его успехами, а кризисом оппозиции: «Рейтинги не показывают реального доверия людей. Проблема в том, что люди не видят в оппозиции кандидатов, способных стать достойной заменой власти. И когда им предлагают проголосовать за кого-то, они выбирают власть, потому что считают, что при других будет еще хуже».

Тем не менее, сравнительные цифры показали, что за последний год возросли показатели почти всех оппозиционных лидеров. Небольшой рост есть у Ю. Тимошенко, А. Яценюка, О. Тягнибока, А. Гриценко. Причем, поскольку власть при этом ничего не теряла, «прибавка» у оппозиционеров получилась за счет тех, кто год назад никого не мог выбрать или не собирался голосовать (их число сократилось с 50 % до 37 %). Правда, в случае с Ю. Тимошенко можно говорить и об обратной тенденции: если осенью, сразу после приговора, ряд опросов показал, что она сравнялась по популярности с Президентом, то теперь она опять отстает. Исключением из общего правила стал В. Кличко, за год ушедший из политических маргиналов и добравший почти 5 %.

Предсказать, как будут меняться народные предпочтения, эксперты не решаются. «Полгода перед выборами будут крайне насыщенными и могут все развернуть совершенно иным образом», – говорит К. Бондаренко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02).

ЕКОНОМІКА

Республика Азербайджан готова поставлять в Украину природный газ собственной добычи. Об этом заявил Чрезвычайный и Полномочный Посол в Украине Эйнулла Ядулла оглу Мадатли в ходе встречи с председателем Харьковской облгосадминистрации М. Добкиным.

По его словам, Украина является стратегическим партнером для Республики Азербайджан. «Мы всегда и везде поддерживаем друг друга. В

вопросах энергетики, особенно в газе, Азербайджан полностью поддерживает Украину. И постепенно это сотрудничество найдет конкретные пути осуществления. Тогда Азербайджан в любое время будет поставлять газ в Украина», – сказал дипломат.

Напомним, украинская сторона планировала на Всемирном экономическом форуме в Давосе в январе подписать с Азербайджаном договор о поставках сжиженного газа. В итоге Азербайджан отказался подписать соглашение о создании с Украиной совместного предприятия по поставкам сжиженного газа (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02*).

Газовое соглашение Украины с Российской Федерацией должно учитывать интересы Евросоюза. Об этом заявил еврокомиссар по вопросам политики соседства Ш. Фюле в Брюсселе.

«Любое газовое соглашение с Россией также гарантировало полное уважение обязательств, взятых Украиной перед Энергетическим сообществом. Это не только ключевая часть соглашения об ассоциации, но также имеет важное значение для будущей энергетической безопасности и независимости страны», – сказал он.

Ш. Фюле подчеркнул, что газовый вопрос относится к ключевым сферам, решение которых позволит облегчить путь Украины к интеграции в ЕС. «Пришло время, чтобы украинские усилия, направленные на обеспечение рыночно ориентированных цены на газ, увенчались успехом», – сказал Ш. Фюле.

Еврокомиссар выразил заинтересованность Евросоюза в приобретении частичного контроля над украинской газотранспортной системой путем создания консорциума с участием «Газпрома», «Нефтегаза» и европейских компаний. «Мы уже поддерживали эти усилия. Готовы и хотим участвовать в дискуссии о построении трехстороннего газотранспортного консорциума по украинской ГТС. Такой треугольник логично будет представлять производителя, транзитера и потребителя», – отметил Ш. Фюле (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 28.02*).

Стоимость российского газа, импортированного Украиной в феврале, составит примерно 1,3 млрд долл. Об этом сообщил источник в НАК «Нефтегаз Украины».

По его словам, компания еще не определилась, в какой валюте оплатит поставки российского газа. «Как будет нам выгодно, в такой валюте мы и будем платить», – сказал собеседник издания.

Он также отметил, что «Нефтегаз» будет вынужден заплатить за февральские поставки до 7 марта, поскольку возможность платежа до 28 числа следующего месяца действовала в декабре (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02*).

Национальная акционерная компания «Нефтегаз Украины» направила в адрес председателя правления ОАО «Газпром» очередное письмо с конкретными доказательствами по недопоставкам газа через украинскую ГТС. Об этом заявил заместитель председателя правления «Нефтегаза» В. Чупрун, сообщает пресс-служба компании.

По его словам, в течение всего периода аномальных холодов в январе – феврале 2012 г. Украина четко и в полном объеме выполняла все свои контрактные обязательства по транзиту природного газа в страны Европы. «Украина не отбирала ни одного кубического метра за счет транзита российского газа в Европу. Мы это заявляем официально, и это подтверждается соответствующими документами. Мы четко и в полном объеме выполняли все свои контрактные обязательства по транзиту российского природного газа в Европу», – подчеркнул В. Чупрун.

Он отметил, что компания обращалась к ОАО «Газпром» с предложением помочь с дополнительными объемами поставок газа: «Понимая сложность ситуации, мы предложили коллегам из “Газпрома” дополнительно поставить газ в Европу из наших хранилищ».

В. Чупрун продемонстрировал документы, которые свидетельствуют, что в течение 21 дня в феврале 2012 г. ОАО «Газпром» недопоставлял на восточную границу Украины от 24 до 110 млн куб. м газа ежедневно. «У нас есть расписанные таблицы на каждый день. Если посмотреть на динамику за февраль, максимум недопоставок газа – 110 млн куб. м, минимум – 24 млн куб. м. С 1 по 21 февраля в ГТС Украины недопоставлено 1 млрд 247 млн куб. м газа. Это то, что недополучила Европа», – сказал В. Чупрун (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.02*).

Рыночная стоимость газотранспортной системы Украины составляет 61 млрд долл. Об этом заявила член Американского общества оценщиков, член Института оценки США Л. Симонова в комментарии изданию «Зеркало недели.Украина». По ее словам, оценка стоимости украинской ГТС была сделана с помощью двух основных подходов – затратного и доходного. Затратный подход позволяет определить стоимость путем расчета затрат на дату оценки, которые необходимо понести для строительства аналогичной новой ГТС, за вычетом износа, обесценившего активы с момента их ввода в эксплуатацию.

Доходный подход основан на превращении доходов, которые могут быть получены в будущем от эксплуатации активов, в его стоимость, то есть на капитализации потока доходов от эксплуатации актива по ставке капитализации, характеризующей возврат капитала от вложения средств в аналогичные активы.

Как известно, предварительные заявки на участие в конкурсе по оценке украинской газотранспортной системы подали ООО «Томас&Симонова» (Киев), компания «Дафф энд Фелпс» (Нью-Йорк), ООО «Бейкер Тилли Украина ЭК» (Киев) и ООО «Эрнст энд Янг Украина» (Киев) (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 28.02*).

За підсумками 2011 р. витрати від звичайної діяльності залізниць України становитимуть 53 млрд грн, у тому числі від пасажирських та вантажних перевезень – 40,1 млрд грн.

Доходи від звичайної діяльності залізниць очікуються в сумі 53,7 млрд грн, у тому числі від перевезень – 46 млрд грн.

Хоча фінансовий результат діяльності залізниць очікується прибутковий, але від пасажирських перевезень збитки, за оперативними даними, становитимуть понад 6,6 млрд грн, у тому числі в приміському сполученні – 3,2 млрд грн.

Усього перевезено пасажирів 495,7 млн осіб, у тому числі в дальньому сполученні – 131,9 млн осіб, що на 3,1 млн більше порівняно з 2010 р. (на 2,4 %).

За 2011 р. залізницями України перевезено 469,3 млн т вантажів, що на 8,4 % більше, ніж 2010 р. У тому числі внутрішньодержавних – 255 млн т, експортних – 131,3 млн т, транзитних – 51 млн т, імпорتنних – 32 млн т.

Нагадаємо, що у 2011 р. Укрзалізницею до бюджету та державних цільових фондів сплачено 12,9 млрд грн поточних податків та обов'язкових платежів, у тому числі до державного бюджету – 5,1 млрд грн.

Завдяки проведеним відповідним заходам економія витрат у 2011 р. становила майже 300 млн грн. Від надання додаткових послуг підвищено доходи на 37 млн грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 27.02*).

У 2011 р. скоротилися обсяги імпорту м'ясної та молочної продукції до України. Таких результатів українським аграріям вдалось досягти завдяки зростанню вітчизняного виробництва. Зокрема, імпорт м'яса в Україну скоротився на 132 тис. т, а молока – на 25 тис. т. Про це повідомив директор департаменту тваринництва Міністерства аграрної політики та продовольства А. Геть.

«Минулого року до України імпортували 246 тис. т м'яса. Основними постачальниками стали Бразилія, Польща та Німеччина. У структурі експорту переважало м'ясо птиці та свинини. Якщо ж говорити про експорт, то у 2011 р. Україна експортувала 80 тис. т м'яса до Росії, Білорусі, Казахстану, Молдови», – поінформував А. Геть.

Перші місця за чисельністю поголів'я свиней в Україні посідають Київська, Дніпропетровська та Донецька області. У кожній із них утримується понад 500 тис. голів свиней. «Минулий рік відзначився будівництвом і реконструкцією свиноферм. Найактивніше реконструювання ферм по вирощуванню ВРХ відбувається у Хмельницькій та Вінницькій областях, де оновлюють понад п'ять таких ферм», – зазначив директор департаменту тваринництва.

У 2012 р., у рамках Національного проекту «Відроджене скотарство», прогнозується виробництво понад 11 млн т молока. «Імпорт молока та молокопродуктів у 2011 р. зменшився на 25 тис. т порівняно з позаминулим

роком і становив 248 тис. т. Основні постачальники продукції на вітчизняний ринок – Росія, Польща, Білорусь, Франція та Німеччина», – повідомив А. Гетья.

Перше місце з виробництва молока посідає Вінницька область, яка за 2011 р. виробила понад 800 тис. т молока. У сільськогосподарських підприємствах усіх областей України, окрім Одеської, збільшився середній надій молока від однієї корови. Київська область може похизуватися найбільш молочними особинами (понад 5 тис. л молока). За чисельністю поголів'я корів усіх категорій господарств – понад 150 тис. т, у минулому році перші місця утримували Вінницька, Черкаська та Львівська області (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua) – 2012. – 28.02*).

Украинские производители сыра начали останавливать предприятия и сокращать объемы производства.

Произведенный для России сыр сейчас приходится сбывать в Украине, что приводит к перенасыщению рынка и снижению розничных цен, отмечает директор «Шостки» по коммуникациям Н. Фесюн. «Перенаправить продукцию в Европу мы не можем – там она дешевле нашей. А спрос на других рынках СНГ не сможет компенсировать потери от запрета», – добавила она.

На экспорт идет около 40 % всего производимого в Украине сыра – в 2010 г., по данным исследовательской компании «Астарта-Ганит», из 185 тыс. т твердых сыров, выпущенных в Украине, более 76 тыс. т экспортировались за рубеж – в денежном выражении доля экспорта составила 423,7 млн долл. Как отмечают эксперты, из них 85 % приходится на Россию.

Крупные компании, чтобы компенсировать убытки от закрытия сырзаводов и использовать уже закупленное сырье, поспешно переориентируются на другие виды продукции – сухое молоко и масло. Немного проще многопрофильным предприятиям. К примеру, «Гадячсыру», на котором можно производить и сыр, и масло. Именно благодаря переходу на другие виды продукции «Гадячсыру» не пришлось закрываться. В «Бель Шостка Украина» решили переориентироваться на выпуск другой продукции – плавленых сыров (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua) – 2012. – 28.02*).

Автомобилистов в марте ожидает очередной скачек цен на бензин, уверены эксперты.

Уже сейчас цены на многих заправках Киева подскочили в среднем сразу на 10 коп. Основная причина – повышение мировой цены на нефть, она поднялась на 10 долл. в январе и еще на 9 долл. в феврале, достигнув 125 долл./баррель, пишет газета «Сегодня». По данным консалтинговой группы «А-95», цены на все марки нефтепродуктов в рознице на выходных возросли на 6–14 коп./л. Так, бензин А-95 достиг 10,70 грн/л, а дизтопливо –

9,95 грн/л. Премиальный импортный бензин, на котором производители рекомендуют ездить иномаркам, за две недели поднялся у ряда трейдеров на 20 коп./л – до 11,35–11,49 грн/л. В остальных крупных сетях цены на АЗС пока не изменились.

По мнению замдиректора НТЦ «Психея» Г. Рябцева, трейдеры считают, что «премиум» купят при любой стоимости, и уже в марте мы увидим цену на него в 12 грн/л. «Предельная цена обычного А-95 может увеличиться за месяц максимум до 11,30 грн/л, но это вряд ли, потому что рухнет спрос, поэтому реальнее всего, что будет медленное повышение за месяц на 30 коп./л», – считает Г. Рябцев.

Аналитик консалтинговой компании UPECO А. Сиренко говорит, что пока на рынке есть украинский бензин, закупленный по старым ценам, но его хватит максимум на пару недель, а дальше цену установит импорт: «Из-за остановки Лисичанского НПЗ нет сдерживающего фактора. Поэтому цена обычного А-95 в 11 грн/л и выше к концу марта вполне реальна» (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2012. – 28.02*).

У січні 2012 р. середня заробітна плата знизилася порівняно з груднем 2011 р. на 10,8 %, або на 332 грн до 2,722 тис. грн на місяць. Про це йдеться у повідомленні Державної служби статистики, передають «Комментарии» з посиланням на «Українські новини».

Найвищий рівень зарплат зареєстрований у Києві, де середня зарплата становила 4,148 тис. грн на місяць. Найнижчий рівень зафіксований у Тернопільській області, де середня зарплата становила 1,941 тис. грн на місяць.

Нагадаємо, з метою поліпшення інформаційного забезпечення користувачів Держстат з 2010 р. почав використання комбінованого підходу до збору інформації щодо ринку праці, відповідно до якого підприємства з чисельністю працівників 50 і вище досліджуються в повному обсязі, з чисельністю працівників від 10 до 49 – вибірково. Водночас підприємства з чисельністю працівників 10 і менше щомісяця не досліджуються. У грудні 2011 р. середня заробітна плата підвищилася порівняно з листопадом 2011 р. на 12 %, або на 327 грн до 3,054 тис. грн на місяць (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 27.02*).